

Raport EFHR: rejon trocki łamie prawo RL i ratyfikowane umowy

Fot. Roland Antropik

Raport EFHR oskarża władze rejonu trockiego o naruszanie litewskiego prawa i umów międzynarodowych ws. reorganizacji polskich szkół w Połukniu i Starych Trokach. Na konferencji dziennikarz „Kuriera Wileńskiego” usłyszał niepokojące odpowiedzi na pytania.

»5-7

Nowy rząd, nowa koalicja. Politolog ocenia szanse

»8-9

Mendog inspirował Słowackiego i Kraszewskiego

»12-13

**KURIER
WILEŃSKI**

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt)

Zastępcy red. naczelny:
Brygita Łapszewicz
(b.łapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski
(ds. online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Justyna Giedroń,
Rajmund Klonowski,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiwicz
— fotoreporter.

Dział Promocji i Kolportażu:
Andrzej Podworski
— prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwileński.lt)
i reklama
(tel. +370 5 260 84 44,
reklama@kurierwileński.lt).

Dział Online:
Janina Jarosz,
Jolanta Balkiewicz,
Apolinary Klonowski.

Skład i łamanie: Halina Taukin

Wydawca: VŠĮ „Kurier Wileński”

Druk: VŠĮ „Vilnijos žodis”

Nakład: 1400 egz.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbiedzne z opinią redakcji.

DZIENNIK NALEŻY DO
EUROPEJSKIEGO STOWARZYSZENIA
GAZET CODZIENNYCH
MNIJSZOSCI NARODOWYCH

MIDAS

Fundacja
**POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE**
im. Jana Olszewskiego

MRF MEDIJŲ
REMIMO
FONDAS

Zadanie współfinansowane ze środków Kancelarii Senatu w ramach sprawowania opieki Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą w 2026 roku.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

W życie wchodzi pakiet przepisów, który wpłynie na codzienność wszystkich mieszkańców

Honorata Adamowicz

Wyższe rachunki za prąd i gaz, nowe zasady wypłaty zasiłków dla bezrobotnych, zmiany w systemie emerytalnym oraz dodatkowa opłata za przesyłki spoza Unii Europejskiej.

Od 1 lipca w życie wchodzi pakiet przepisów, który wpłynie niemal na wszystkich mieszkańców Litwy. Zmiany będą odczuwalne zarówno w domowych budżetach, jak i przy planowaniu przyszłości zawodowej oraz emerytalnej.

— Podwyżki cen energii elektrycznej i gazu z pewnością nie są dobrą wiadomością dla mieszkańców, ale trzeba pamiętać, że w dużej mierze są one konsekwencją obecnej sytuacji geopolitycznej i zmian na rynkach energii. Jeśli chodzi o zmiany w systemie świadczeń dla bezrobotnych, uważam, że idą one w dobrym kierunku. Przepisy były szczegółowo analizowane przez rząd, komisje oraz Ministerstwo Opieki Społecznej i Pracy. Zaostrzono zasady przyznawania zasiłków, aby ograniczyć nadużycia, które rzeczywiście miały miejsce. Okres pobierania zasiłku nie będzie już wliczany do stażu emerytalnego, co ma zachęcać do większej odpowiedzialności za własne zabezpieczenie emerytalne — komentuje w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Kęstutis Bilius, przewodniczący sejmowego Komitetu Spraw Społecznych i Pracy.

CO Z EMERYTURAMI?

Zdaniem Kęstutisa Biliusa korzystne są także zmiany dotyczące wcześniejszych emerytur.

— Każdy będzie musiał świadomie ocenić, czy wcześniejsze zakończenie pracy jest dla niego korzystne, ponieważ wysokość przyszłego świadczenia będzie w większym stopniu uzależniona od osiągniętych zarobków. To rozwiązanie promuje aktywność zawodową i sprawia, że decyzje emerytalne będą podejmowane w oparciu o rzeczywiste wyliczenia, a nie wyłącznie możliwość skorzystania z przywileju — podkreśla.

Największa zmiana dotyczy osób, którym do osiągnięcia wieku emerytalnego pozostało nie więcej niż 5 lat. Jeżeli posiadają co najmniej 20-letni staż emerytalny, będą mogły pobierać zasiłek dla bezrobotnych o 6 miesięcy dłużej niż wynika to z podstawowego okresu wypłaty. Do tej pory osoby w wieku 60-65 lat mogły otrzymywać świadczenie maksymalnie przez 11 miesięcy, ponieważ standardowy okres był wydłużany jedynie o dwa miesiące. Od lipca dodatkowy okres wsparcia zostanie zwiększony o kolejne 4 miesiące.

WYSOKOŚĆ ZASIŁKÓW

Nowe przepisy wzmacniają również zależność między wysokością opłacanych składek na ubezpieczenie społeczne a wysokością otrzymywanego zasiłku. Stała część świadczenia, niezależna od wcześniejszych dochodów, zostanie obniżona z 23,27 proc. do 15 proc., natomiast zwiększona zostanie część zmienna, uzależniona od wcześniejszych zarobków.

W pierwszych trzech miesiącach bezrobocia zasiłek będzie wynosił 45 proc. średnich miesięcz-

nych dochodów. W czwartym, piątym i szóstym miesiącu będzie to 35 proc., a od siódmego do dziewiątego miesiąca — 25 proc. Dotychczas wskaźniki te wynosiły odpowiednio 38,79 proc., 31,03 proc. oraz 23,27 proc.

Od 1 lipca zostaje także wprowadzona minimalna wysokość zasiłku dla bezrobotnych, która wyniesie 370 euro miesięcznie. Dotychczas najniższy zasiłek był powiązany ze stałą częścią świadczenia i od początku 2026 r. wynosił 268,30 euro.

Zmianie ulegną również przepisy dotyczące ponownego przyznawania oraz wznowiania wypłaty zasiłków. Osoby ponownie ubiegające się o świadczenie będą musiały wykazać, że od dnia rozpoczęcia pobierania poprzedniego zasiłku do ponownego uzyskania statusu osoby bezrobotnej zgromadziły co najmniej 12 miesięcy nowego stażu ubezpieczeniowego.

ENERGIA I PRZESYŁKI

Wzrosną także ceny energii elektrycznej dostarczanej w ramach taryfy regulowanej oraz gazu ziemnego. W zależności od grupy odbiorców i poziomu zużycia energii wyższe będą również rachunki.

Od 1 lipca wchodzi również w życie opłata w wysokości 3 euro za małe przesyłki z państw trzecich. W ten sposób UE chce ograniczyć napływ tanich towarów spoza Wspólnoty. W praktyce nowa opłata obejmie przesyłki zamawiane na chińskich platformach handlowych, takich jak AliExpress, Temu, Shein i Alibaba. ■

Rys. Władysław Mickiewicz

Polacy częściej niż wynosi średnia dostrzegają korzyści z członkostwa w UE

Polacy częściej niż wynosi średnia dla mieszkańców UE uważają, że Wspólnota jest gwarantem stabilności w dzisiejszym świecie, lepiej oceniają korzyści z członkostwa w UE oraz z większym optymizmem patrzą w przyszłość — wynika z najnowszego badania Eurobarometr, opublikowanego przez Parlament Europejski.

Według badania 77 proc. respondentów w Polsce zgadza się ze stwierdzeniem, że UE jest „ostoją stabilności w niespokojnym świecie”. To wynik wyższy od średniej dla UE, która wyniosła 75 proc., a także o 4 proc. lepszy niż w poprzedniej edycji badania.

Ankietowani w Polsce częściej niż przeciętnie w UE pozytywnie oceniają także skutki członkostwa kraju we Wspólnocie. O korzyściach płynących z obec-

ności Polski w UE przekonanych jest 86 proc. respondentów wobec 74 proc. w skali całej UE. Najczęściej wskazywanymi zaletami są nowe możliwości zatrudnienia, większe bezpieczeństwo, wzrost gospodarczy oraz poprawa poziomu życia.

Badanie pokazuje również, że Polacy znacznie bardziej optymistycznie patrzą w przyszłość niż mieszkańcy UE ogółem. Pozytywnie przyszłość świata ocenia 63 proc. respondentów w Polsce, przyszłość kraju — 80 proc., a swoją i swojej rodziny — 88 proc.

W całej UE dominują natomiast pesymistyczne oceny przyszłości świata — wyraża je 58 proc. badanych. Najczęściej deklarowanym stanem emocjonalnym w Polsce jest nadzieja, którą wskazało 42 proc. an-

kietowanych. Niepewność odczuwa 29 proc. respondentów, podczas gdy średnio w UE jest to 44 proc.

Polacy oczekują również aktywniejszej roli UE w zakresie bezpieczeństwa. Zdaniem 48 proc. respondentów priorytetem powinny być obronność i bezpieczeństwo, a na kolejnych miejscach znalazły się niezależność energetyczna oraz bezpieczeństwo żywnościowe i rolnictwo — po 35 proc. badanych.

W pytaniu o najważniejsze zadania PE respondenci z Polski najczęściej wskazywali obronność i bezpieczeństwo UE — 44 proc. Kolejne miejsca zajęły walka z inflacją i wysokimi kosztami życia (41 proc.), zdrowie publiczne (32 proc.) oraz gospodarka i tworzenie miejsc pracy (31 proc.).

PAP

Imieniny

2 lipca

Bernardyna,
Bogodara, Bożdara,
Bożydara, Eugenii,
Eutychiusza,
Martyniana,
Niegoslawa, Swituna,
Urbana

3 lipca

Anatola, Heliodora,
Jacka, Józefa, Leona,
Longina, Miłoslawa,
Miroslawa, Radomira,
Teodota, Tomasza,
Tryfona

Cytat dnia

„Nie możemy milczeć, gdy nasz najwyższy order państwowy posiada osoba, która nazywa jednostki wojskowe imionami nazistowskich potworów” — powiedział poseł współpracującego w Czechach ruchu „Wolność i Demokracja Bezpośrednia” (SPD) Jindřich Rajchl i dodał, że UPA miała na sumieniu dziesiątki tysięcy Polaków, Żydów i Czechów. SPD chce odebrania prezydentowi Wołodomyrowi Zelenskiemu najwyższego odznaczenia — Orderu Białego Lwa.

Liczba dnia

93 drużyny z 14 państw członkowskich NATO bierze udział w zawodach snajperów „Snipers’fest 2026”. Zawody snajperów odbywają się na litewskim poligonie w Gaižiūnai.

W rejonie wileńskim powstaje nowoczesna sieć ładowania samochodów elektrycznych

Do 2030 roku w rejonie wileńskim planowane jest znaczące rozszerzenie infrastruktury ładowania samochodów elektrycznych. Na terenie całego rejonu powstanie 47 ogólnodostępnych punktów ładowania, co zapewni mieszkańcom wygodniejsze i bardziej zrównoważone możliwości przemieszczania się.

INFRASTRUKTURA BLIŻEJ CODZIENNYCH MARSZRUT MIESZKAŃCÓW

Mer rejonu wileńskiego, Robert Duchniewicz, podkreśla, że projekt ten stanowi strategiczny krok w kierunku budowy nowoczesnego regionu, w którym troska o środowisko idzie w parze z komfortem mieszkańców.

„Liczba samochodów elektrycznych na drogach szybko rośnie, dlatego naszym obowiązkiem jest zadbanie o to, aby infrastruktura nie pozostawała w tyle, lecz wyznaczała tempo zmian. Chcemy, aby stacje ładowania były częścią codziennego życia mieszkańców. Planujemy je tam, gdzie ludzie bywają najczęściej – przy instytucjach publicznych, centrach handlowych oraz obiektach rekreacyjnych. Dzięki temu kierowcy będą mogli wygodnie ładować

swoje pojazdy podczas załatwiania codziennych spraw, a to stanie się silnym impulsem do wyboru bardziej przyjaznego środowiska środka transportu” – powiedział mer Robert Duchniewicz.

Stacje ładowania zostaną zainstalowane przy budynkach urzędów gmin, placówkach oświatowych i ochrony zdrowia, centrach handlowych oraz obiektach rekreacyjnych. Priorytetowo traktowane będą lokalizacje łatwo dostępne zarówno dla mieszkańców, jak i gości rejonu oraz odpowiadające największym potrzebom komunikacyjnym poszczególnych miejscowości.

ROZWÓJ OBEJMIJE CAŁY REJON

Aby rozwój infrastruktury był równomierny, stacje ładowania powstaną w różnych miejscowościach

rejonu. Najwięcej punktów ładowania zaplanowano w: gminie Niemież – 5, mieście Niemenczyn – 4, gminie Pogiry – 4, gminie Rudomino – 4. W niektórych gminach stacje zostaną rozmieszczone w kilku miejscowościach, co ma zapewnić równomierny rozwój infrastruktury i lepszą dostępność dla mieszkańców.

Projekt będzie realizowany ze środków Unii Europejskiej, państwa oraz samorządu. Celem tej inicjatywy jest ograniczenie negatywnego wpływu transportu na środowisko, promowanie korzystania z samochodów elektrycznych oraz stworzenie korzystniejszych warunków dla zrównoważonej mobilności w rejonie wileńskim. ■

Stronę przygotowano
na podstawie informacji
Samorządu Rejonu Wileńskiego

W Kijowie został otwarty Skwer Wileński

W kijowskim rejonie Obolon, nad Dnieprem, otwarto Skwer Wileński – nową przestrzeń rekreacyjną z mostem dla pieszych wzorowanym na moście króla Mendoga w Wilnie. Projekt, zrealizowany w mniej niż dwa lata, jest symbolem współpracy Wilna i Kijowa oraz wsparcia Litwy dla Ukrainy.

Skwer jest pierwszym projektem na Ukrainie sfinansowanym dzięki bezpośredniemu wsparciu z Funduszu Współpracy Rozwojowej i Pomocy Humanitarnej. Wilno przeznaczyło na jego realizację 600 tys. euro.

„Ukraińcy zasługują na to, by mieć możliwość choćby w niewielkim stopniu doświadczyć normalnego i spokojnego życia. (...) Nie przestaniemy wspierać Ukrainy i będziemy nieustannie szukać nowych sposobów, by jej pomóc” – powiedział Valdas Benkuskas, mer Wilna.

Merowie Wilna i Kijowa podczas otwarcia Skweru Wileńskiego
Fot. Kijowska Miejska Administracja Państwowa

Podczas otwarcia merowie Wilna i Kijowa posadzili drzewo na znak partnerstwa obu miast „Jestem wdzięczny Litwinom za

to, że wspierają i stoją po stronie Ukrainy” – powiedział Witalij Kliczko, mer Kijowa. ■

Opr. J.B. na podst. ELTA

Raport EFHR: rejon trocki łamie prawo RL i ratyfikowane umowy

Apolinary Klonowski

Raport EFHR oskarża władze rejonu trockiego o możliwe naruszenie litewskiego prawa i umów międzynarodowych ws. reorganizacji polskich szkół w Połukniu i Starych Trokach. Na konferencji dziennikarz „Kuriera Wileńskiego” usłyszał niepokojące odpowiedzi na pytania.

NIE „SZKOŁY MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH”, TYLKO SZKOŁY POLSKIE

We wtorek 30 czerwca w DKP w Wilnie Europejska Fundacja Praw Człowieka (EFHR) przedstawiła raport dotyczący „nierównego traktowania szkół mniejszości narodowych w procesie reorganizacji”. Konferencję współorganizowało Forum Wileńskie z Beatą Pietkiewicz na czele.

Raport stawia ostre tezy: decyzje Samorządu Rejonu Trockiego mogą naruszać prawo i Konstytucję Republiki Litewskiej oraz międzynarodowe umowy. Na konferencji mówiono o najostrzejszej formie dyskryminacji: o segregacji. „Kurier Wileński” zadał trzy pytania doprecyzowujące, na które odpowiedzi podamy niżej.

Jednak w raporcie nie znajdziemy dowodów na nierówne traktowanie mniejszości narodowych w rejonie trockim — tylko na nierówne traktowanie konkretnie Polaków na Litwie, w rejonie trockim. Według raportu, władze samorządowe, łamiąc prawo litewskie i Konstytucję RL, uderzają właśnie w polskie szkoły, które spełniają te same wymogi demograficzne co szkoły litewskie.

Uczestnicy, w tym dr Barbara Jundo-Kaliszewska, wiceprezes polsko-litewskiego Forum Współpracy i Dialogu im. Jerzego Giedroycia, mówiła o rusyfikacji Polaków na Litwie, którzy porzucając pod presją język polski i litewski, przechodzą na język rosyjski, adaptując się do rosyjskiego świata medialnego i kulturowego.

Konferencja była zorganizowana przez Europejską Fundację Praw Człowieka oraz Forum Wileńskie Fot. Apolinary Klonowski

CO JEST W RAPORCIE EFHR I PO CO POWSTAŁ?

Przyjrzymy się samemu „Raportowi o nierównym traktowaniu szkół mniejszości narodowych w procesie reorganizacji”. Dokument powstał, aby dociekać dalszych praw przed Trybunałem Praw Człowieka w Strasburgu, co na konferencji ogłosiła Agata Palińska, ekspertka Europejskiej Fundacji Praw Człowieka.

Dlaczego sprawa idzie aż do Strasburga? Autorzy raportu uważają — i podają na to dowody — że w rejonie trockim dochodzi do rażącej dyskryminacji i łamania prawa, w tym także Konstytucji Republiki Litewskiej.

Jak na konferencji podała ekspertka Agata Palińska, powołując się na dane raportu, doszło do daleko idącej dyskryminacji. Na przykład: Gimnazjum im. Longina Komołowskiego w Połukniu znajduje się w tym samym budynku, co litewska szkoła Medeinos. Jednak opłaty komunalne (za prąd, wodę, utrzymanie budynku itp.) za cały budynek opłaca polskie gimnazjum.

Gdy Samorząd Rejonu Trockiego szuka dowodów, że polska szkoła „nie opłaca się”, to koszt ucznia w polskim gimnazjum wylicza razem z tymi ra-

chunkami — a uczeń litewskiej szkoły jest liczony bez tych kosztów.

W efekcie litewski uczeń jest bardzo tani, a polski — za drogi. Takie dane też samorząd, według organizatorów konferencji, podał do czasopisma Reitingai, aby wprowadzić opinię publiczną w błąd, że polska szkoła jest zbyt kosztowna.

SAMORZĄD NIE PRZEDSTAWIŁ PROGNOZ OSZCZĘDNOŚCI

EFHR podkreśla, że nie przedstawiono prognoz ani zarysów, ile samorząd na reorganizacji szkoły chce zaoszczędzić. Podano tylko dane nieoficjalne, w kularach — to ok. 60 tys. euro rocznie (koszt około 3-4 etatów), jednak organizatorzy zaznaczyli, że taką kwotę podano im słownie, nie ukazał się żaden dokument.

W raporcie pojawia się także inne, poważne podejrzenie. Połowę kosztów modernizacji szkoły poniosła Rzeczpospolita Polska, która wyłożyła łącznie niemal pół miliona euro — 450 tysięcy.

Organizatorzy konferencji podkreślali niejednokrotnie, że nie są przeciwko zmianom czy reorganizacjom, tylko przeciwko nierównemu traktowaniu, gdy spełniają te same wymogi, co szkoły litewskie, także demograficzne.

6.>>

5.>>

Jednak sposób reorganizacji według raportu można interpretować jako „próbę przejęcia nowoczesnej infrastruktury sfinansowanej z dotacji celowych przeznaczonych na wsparcie mniejszości, przy jednocześnie pozbawieniu podmiotu, który je pozyskał i wykorzystał, statusu prawnego”. Czyli Polska za połowę zapłaciła, ale infrastrukturę Samorząd Rejonu Trockiego chce wykorzystać już po swoim.

JAKIE PRAWO ŁAMIE SAMORZĄD WEDŁUG RAPORTU?

Raport EFHR wskazał, że sposób reorganizacji, który przyjął Samorząd Rejonu Trockiego, może naruszać prawo państwowe i międzynarodowe umowy. Wskazuje, że naruszona może być Konstytucja RL (art. 37 mówiący o tym, że przedstawiciele wspólnot narodowych mają prawo pielęgnować język, kulturę i zwyczaje), Ustawę o mniejszościach narodowych z 2024 r. (zapis o równych szansach i zakazie dyskryminacji), Ustawę o oświacie (art. 43-44 mówiący o tym, że reorganizacja musi uwzględniać język nauczania, geografii i specyfikę regionu, nie tylko limity uczniów).

Jednocześnie raport wskazuje naruszenie międzynarodowych umów, wobec których Litwa jest zobowiązana. To ratyfikowana przez Litwę Konwencja Ramowa o Ochronie Mniejszości Narodowych (art. 14 mówiący o prawie do nauki w języku mniejszości) oraz Europejska Konwencja Praw Człowieka (protokół nr 1, art. 2 oraz art. 14, statuujące powszechny zakaz dyskryminacji, w tym dyskryminacji ze względu na przynależność do mniejszości narodowej).

REKOMENDACJE RAPORTU

Raport EFHR stawia trzy rekomendacje. Jedna jest z zaleceniem natychmiastowego wykonania — to wdrożenie mechanizmów przewidzianych przez ustawy. Jednym słowem — aby natychmiast zaczęto w Samorządzie Rejonu Trockiego stosować się do prawa Republiki Litewskiej uchwalanego przez Sejm RL.

Druga rekomendacja to zawarcie ugody samorządu ze społecznością szkoły, zapewniającej zachowanie statusu osoby prawnej i samodzielnej dziesięcioletniej szkoły. Na konferencji padło pytanie, czy społeczność szkolna „wciąż wierzy w ugodę” w obliczu odrzucania wszelkiego dialogu przez władze samorządowe. Jolanta Raińska, przewodnicząca Komitetu Rodziców gimnazjum w Połukniu, odpowiedziała, że są gotowi na ugodę, jeśli dojdzie do dialogu, gdyż „nadzieja umiera ostatnia”.

Trzecia rekomendacja, to aby przeprowadzić niezależny audyt finansowy, aby można było jasno określić, jakie są realne koszty. Innymi słowy, aby nie przerzucać kosztów ucznia w litewskiej szkole na ucznia w polskiej, żeby później podnosić argument o wysokich kosztach polskiej szkoły — co mija się według autorów raportu z prawdą.

EFHR stwierdza, że sprawa reorganizacji wykracza poza sprawę lokalną i jeśli nie będą stosowane w niej odpowiednie zasady, polskie szkolnictwo na Wileńszczyźnie znacznie zanikać.

ODPOWIEDZI NA PYTANIA „KW”

Obecny na konferencji dziennikarz „Kuriera Wileńskiego” doprecyzował u ekspertki EFHR Agaty Palińskiej oskarżenie, że sposób reorganizacji podjęty przez Samorząd

Rejonu Trockiego przeczy Konstytucji RL i prawu krajowemu.

— Ustaliliśmy, że zgromadzone dane wskazują, iż proces tej reorganizacji nie opierał się na obiektywnych i powszechnie stosowanych kryteriach demograficznych i ekonomicznych, ponieważ sytuacja wygląda tak, że jedna placówka otrzymała bezwarunkowe wsparcie finansowe, mimo zbyt małej liczby uczniów, podczas gdy druga, znajdująca się w tej samej miejscowości, boryka się z problemami związanymi z wykreślaniem uczniów z rejestrów, opóźnieniami, klasami z dwoma rocznikami oraz trudnościami organizacyjnymi. W związku z tym doszliśmy do wniosku, że taki sposób działania prowadzi do niepożądanego segregacji, dyskryminacji, a także do problemów w zakresie oświaty i innych — odpowiedziała nam Agata Palińska.

Zapytaliśmy organizatorów, czy na konferencję byli zaproszeni politycy Republiki Litewskiej.

— Była zaproszona minister (sprawiedliwości — przyp. red.) Rita Tamašunienė — otrzymaliśmy odpowiedź, że nie weźmie udziału — usłyszeliśmy w odpowiedzi. Rita Tamašunienė jest w obecnym koalicyjnym rządzie ministrem sprawiedliwości z ramienia partii Akcja Wyborcza Polaków na Litwie — Związek Chrześcijańskich Rodzin.

7.>>

Na konferencji obecna była radca Grupy Dwustronnej i Regionalnej Współpracy w Europie przy Ministerstwie Spraw Zagranicznych RL, Emilia Karczewska **Fot. Apolinary Klonowski**

6.>>

Gdy zapytaliśmy o przyczynę nieobecności, dowiedzieliśmy się, że przyczyna nie została podana, ale zaproszenia były wystosowane także do posłów.

— Zaprosiliśmy także posłów na Sejm RL, z którymi jako Forum Wileńskie współpracujemy. Kęstutis Vilkauskas (poseł z rejonu trockiego z ramienia socjaldemokratów — przyp. red.) odpisał i przynajmniej interesował się sprawą, więc szacunek dla niego — wyjaśniła nam Beata Pietkiewicz, prezes Forum Wileńskiego.

Obecna na konferencji była też radna Samorządu Rejonu Trockiego z ramienia AWPL-ZChR Agnieszka Rynkiewicz.

„W wielu przypadkach nawet nie otrzymano odpowiedzi na pisma. Samorząd nie kierował się zasadami publicznego zarządzania. O jakim dialogu może być mowa, jeśli, gdy w 2023 r. zostałam radną, kategorycznie opowiadałam się przeciwko reorganizacjom, które trwają dotychczas tylko przez to, że nie ma dla nich podstaw prawnych. Nie podaje się, ile będzie zaoszczędzonych środków, mówiono o jakości nauczania — to było kłamstwo, bo szkoły w Połukniu i Starych Trokach mają świetne wyniki, dzieci uczestniczące we wspólnych olimpiadach między gimnazjami zajmują pierwsze, drugie i trzecie miejsca” — mówiła Agnieszka Rynkiewicz.

Wspomniała, że budżet rejonu liczy 115 mln euro, zatem środki są możliwe do znalezienia. Dodała, że w tym roku podczas święta Trok zaproszono 8 delegacji z Polski, z miast partnerskich. Jednak nie zapewniono przewodnika z językiem polskim i przewodnik oprowadzał gości po... rosyjsku.

„To jest poniżanie tożsamości polskiej” — wskazała radna.

STANOWISKO PAŃSTWA POLSKIEGO

Głos w końcu konferencji z publiczności zabrał także Dariusz Wiśniewski, konsul generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Wilnie.

„Żebyśmy się dobrze rozumieli: sprawa, o której rozmawiamy, jest przede wszystkim wewnętrzną sprawą Republiki Litewskiej” — zaczął dyplomata.

„Raport, który państwo przygotowali, czytałem z uwagą. Ten raport został

We wtorek 30 czerwca w DKP w Wilnie Europejska Fundacja Praw Człowieka (EFHR) przedstawiła raport dotyczący „nierównego traktowania szkół mniejszości narodowych w procesie reorganizacji”. Konferencję współorganizowało Forum Wileńskie z Beatą Pietkiewicz na czele.

również przekazany do Warszawy, do Ministerstwa Spraw Zagranicznych i do Ministerstwa Edukacji. (...) Sposób, w jaki Republika Litewska traktuje swoich obywateli narodowości polskiej, jest z uwagą obserwowany w Warszawie. (...) Obserwują nie tylko politycy reprezentujący to konserwatywne, prawe skrzydło naszej sceny politycznej, ale także politycy reprezentujący inne środowiska. Wiedzą, gdzie jest Połuknie. Słyszeli o rejonie trockim. I uważają, że rozumieją, iż to jest — jak w każdym państwie — dość skomplikowany system zarządzania oświatą” — wyjaśniał.

Odnosił się do spotkania dwustronnego w Warszawie, które miało miejsce wcześniej: „Mieliśmy, myślę, bardzo dobre spotkanie w Warszawie. Bardzo się cieszę, że do niego doszło — na temat tego, w jaki sposób prowadzone jest szkolnictwo dla mniejszości litewskiej w Polsce i polskiej mniejszości na Litwie. Jakie są zasady, jak to działa, co możemy zrobić lepiej”.

„Nie wdając się w wielkie rozważania geopolityczne, powiem naszym sąsiadom litewskim coś następującego. W Polsce, w tej chwili, w naszych relacjach z innym państwem mamy pewne napięcie, pewne jasne różnice zdań (chodzi o relacje polsko-ukraińskie — przyp. red.). I ja bym bardzo nie chciał, żeby coś podobnego zaczęło się nagle wydarzać w stosunkach polsko-litewskich. Pewnie niektórzy z Was znają pojęcie najsłabszego ognia, »the weakest link«. My wiemy, jak wiele Polskę i Litwę łączy. Jak wiele mamy wspólnych wyzwań. Wiemy też, kto korzysta na tym, że my się spieramy, że coś się między nami psuje” — zaznaczył konsul Dariusz Wiśniewski.

„BEZ ZAANGAŻOWANIA POLITYCZNEGO NA WYŻSZYCH SZCZEBŁACH...”

„Ja bym bardzo nie chciał, żeby szkolnictwo w rejonie trockim, czy szerzej — sposób, w jaki władze rejonu trockiego traktują tę część obywateli Republiki Litewskiej — żeby to nagle nie wybuchło. (...) W kontekście całej naszej relacji, jaką mamy — jako państwa, jako ludzie, jako biznesy — takich rzeczy, jak spór w małym rejonie, w jednym z wielu, (...) żebyśmy na wszystkie możliwe sposoby próbowali tę sytuację, jak to mówią Anglicy, »contain« (pol. opanować, powstrzymać). Żeby ona się nie rozlewała. (...) W raporcie jest napisane, że Republika Litewska nie przestrzega (...) swoich zobowiązań międzynarodowych w ramach Konwencji Ramowej o Ochronie Praw Mniejszości Narodowych. Także oczywiście możemy zastanawiać się, jak interpretować zapisy traktatu dwustronnego (Traktat między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Litewską o przyjaznych stosunkach i dobrosąsiedzkiej współpracy — przyp. red.)” — mówił konsul Dariusz Wiśniewski.

„Jednak działania władz rejonu trockiego są pogarszaniem sytuacji, w jakiej jest polska mniejszość. Polska mniejszość jest cierpliwa. Polska też jest państwem, które rozumie. Niektórzy nasi sąsiedzi mówią: »wy nas traktujecie protekcyjnie«. Polska rozumie. Choć to jest też przedmiot debaty wewnętrznej w Polsce — czy historycznie nie byliśmy — nasze rządy, nasi politycy, wobec różnych sytuacji — zbyt cierpliwi, zbyt łatwowierni? My ciągle jesteśmy cierpliwi, jeśli mogę tak powiedzieć, »my« — jako jeden z tych trzydziestu paru milionów — wyjaśniał dyplomata.

„Ciągle mam tę naiwną nadzieję, że nie dojdzie do zaogniania sytuacji, że uda nam się znaleźć rozwiązanie. Ale obawiam się, że bez zaangażowania politycznego na wyższych szczeblach to może być bardzo trudne. A wiemy, że liderzy naszych państw mają całą masę spraw na agendzie. (...) Obawiam się, że jak trzeba, to lider mojego państwa — liderzy mojego państwa — w pewnym momencie będą musieli się zajmować rejonem trockim. Więc może pomóżmy im, żeby nie musieli” — zakończył. ■

Nowy rząd, nowa koalicja. Politolog ocenia szanse kolejnej ekipy

Mindaugas Sinkevičius będzie trzecim premierem w ciągu niespełna dwóch lat. Andrzej Pukszo w rozmownie z „KW” sądzi, że obecny kryzys wśród demokratów jest spowodowany tym, że stara gwardia partyjna nie przygotowała sobie następców.

Antoni Radczenko

W ostatnim dniu czerwca Sejm zaaprobował kandydaturę Mindaugasa Sinkevičiusa na stanowisko premiera. Kandydata poparło 80 posłów, dwóch głosowało przeciw, a 28 wstrzymało się. Później, w tym samym dniu, prezydent podpisał dekret mianujący polityka premierem i powierzył mu misję tworzenia rządu.

MACHINACJE FINANSOWE I KORUPCYJNE

Politolog z Uniwersytetu Witolda Wielkiego Andrzej Pukszo sądzi, że Sinkevičius nie jest mocnym kandydatem na szefa rządu.

— Ciągłe wychodzą jakieś powiązane z nim niewielkie machinacje finansowe i korupcyjne. Nie są to duże machinacje, tym niemniej rzucają cień. Tak samo stało się teraz, kiedy nazajutrz po zatwierdzeniu na stanowisko premiera, wyszły na jaw informacje, że polityk sprywatyzował i sprzedał działkę pod budowę. Nie jest to być może duża afera, ale ciągle kamienie i kamuszeki wpadają w koła maszyny, którą obecna koalicja próbuje uruchomić — oświadczył w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” ekspert.

1 czerwca LRT opublikowało wyniki śledztwa dziennikarskiego, z którego wynika, że w 2024 r. Sinkevičius nabył działkę należącą do państwa, a po niecałym roku sprzedał ją pięciokrotnie drożej. Działka została kupiona za 11,67 tys. euro, a sprzedana za 55. Nabywcą została spółka Fondatum.

„Na działce o powierzchni 38,23 arów, położonej przy głównej ulicy J. Basanavičiausa w centrum Janowa, obecnie znajduje się myjnia samochodowa Smart Wash należąca do

■ Mindaugas Sinkevičius będzie trzecim premierem w ciągu niespełna dwóch lat

Ostatnie wybory sejmowe odbyły się w 2024 r. Nową koalicję rządzącą stworzyli: socjaldemokraci, Związek Demokratów „W imię Litwy” oraz partia „Świt Niemna”. Premierem został Gintautas Paluckas, który po niecałym roku podał się do dymisji.

spółki Fondatum z Jurborka. Jednym z jej rzeczywistych beneficjentów był wówczas Viktoras Uspaskich” — czytamy w materiale dziennikarskim. Nowy premier jednak odpięra wszelkie zarzuty, twierdząc, że działkę nabył i sprzedał jako zwykły obywatel.

ZMIANY W RZĄDZIE

Sinkevičius poinformował, że w nowym rządzie odbędą zmiany również w resortach należących do so-

cialdemokratów. Przed zamknięciem numeru nie była jeszcze znana pełna lista ministrów. Wiadomo natomiast, że nowym ministrem opieki społecznej i pracy ma zostać była premier Inga Ruginienė. Obecną minister kultury Vaidę Aleknavičienė ma zamienić teraźniejszy kanclerz tego resortu Lukas Alsysis. Nie wiadomo, czy stanowisko utrzyma minister spraw zagranicznych Kęstutis Budrys. Zdaniem premiera jego dalszy los pozostaje pod znakiem zapytania.

Sinkevičius przyznał, że rozważa alternatywę dla pełniącego obowiązki ministra finansów Kristupas Vaitiekūnas. Jego zdaniem stanowisko to mógłby objąć również wiceminister spraw zagranicznych Taurimas Valys.

„Rozważam dwa warianty — to po prostu etap analizowania, który z nich byłby lepszy. Nie chodzi o to, że któryś z kandydatów się nie sprawdzi lub sobie nie radzi.

9.>>

8.>>

Obaj dobrze wykonują swoje obowiązki — jeden w Ministerstwie Spraw Zagranicznych, drugi w Ministerstwie Finansów. Ale, jak wiadomo, premier zazwyczaj sam wybiera swojego ministra finansów” — powiedział desygnowany premier.

CO Z KONDRATOWICZEM?

Nie wiadomo też, czy utrzyma się Władysław Kondratowicz w fotelu szefa resortu spraw wewnętrznych.

Jego miejsce może zająć wiceprzewodniczący partii Martynas Katelynas.

„Ta kwestia również jest jeszcze przedmiotem rozważań. Spotkałem się z Kondratowiczem, natomiast z Katelynasem rozmawiałem jedynie przez telefon. Analizy nadal trwają, ale decyzje jeszcze nie zapadły” — powiedział we środę polityk.

SZANSE EKIPY

Mindaugas Sinkevičius jest synem polityka Rimantasa Sinkevičiaus. W 2007 r. został radnym w rejonie janowskim. W 2011 r. został merem rejonu janowskiego, a w 2015 uzyskał reelekcję. W 2016 r. został ministrem gospodarki. Na stanowisku utrzymał się rok, ponieważ socjaldemokraci opuścili koalicję rządzącą. W latach 2019 oraz 2023 ponownie zdobywał urząd mera. W 2026 r. został nowym przewodniczącym socjaldemokratów.

Andrzej Pukszo uważa, że mimo wielu lat w polityce, nowemu premierowi brakuje nadal odpowiedniego doświadczenia.

— To widać również w kontekście ludzi, których dobiera do nowego rządu. Można odnieść wrażenie, że nie kształtuje rząd, tylko administrację rejonowego samorządu. Te nazwiska, które padają, są słabe. Moja prognoza jest taka, że jeśli nie będzie większych kryzysów wywołanych czynnikami wewnętrznymi lub zewnętrznymi, to być może ten rząd dociągnie do końca kadencji. Natomiast, jeśli do drzwi koalicji zapuka nawet średniej wielkości kryzys,

to ta ekipa nie da rady — zaznaczył politolog.

BRAK NASTĘPCÓW

Ostatnie wybory sejmowe odbyły się w 2024 r. Nową koalicję rządzącą stworzyli: socjaldemokraci, Związek Demokratów „W imię Litwy” oraz partia „Świt Niemna”. Premierem został Gintautas Paluckas, który po niecałym roku podał się do dymisji. W 2025 r. zawiązała się nowa koalicja. Na miejsce demokratów przyszli „chłopi” i AWPL-ZChR. Szefem rządu została Inga Ruginienė. Znowu po roku dotychczasowa koalicja upadła. Świt Niemna znalazł się poza koalicją, a demokraci powrócili do władzy.

Rozmówca naszego dziennika sądzi, że obecny kryzys wśród socjaldemokratów wynika z tego, że stara gwardia nie chce rządzić, a młodzi liderzy jeszcze nie potrafią.

— Są doświadczeni politycy, jak Vilija Blinkevičiūtė, Juozas Olekas, Rasa Budbergytė czy Algirdas Sysas. Sądzę, że mogliby być bardziej aktywni na poziomie rządu. Im się jednak wydaje, że już zasłużyli sobie na emeryturę. Inna sprawa jest taka, że nie zadbano o następców. Kiedy spojrzymy na młodych liderów partii, to zobaczymy działaczy pokroju rejonowego. Oni dobrze się czują na poziomie samorzą-

W ostatnim dniu czerwca Sejm zaaprobował kandydaturę Mindaugasa Sinkevičiaus na stanowisko premiera. Kandydata poparło 80 posłów, dwóch głosowało przeciw, a 28 wstrzymało się.

dowym, ale niestety nie dorośli do poziomu rządowego — stwierdził Andrzej Pukszo.

W połowie czerwca porozumienie o utworzeniu nowej koalicji rządzącej podpisali przewodniczący klubów parlamentarnych Litewskiej Partii Socjaldemokratycznej, Związku Demokratów „W Imię Litwy” oraz Związku Litewskich Chłopów, Zielonych i Rodzin Chrześcijańskich. Nowa koalicja rządząca dysponuje w Sejmie 75 głosami.

Demokraci na stanowisko ministra rolnictwa zaproponowali Kęstutisa Mažeikę, na ministra energetyki Lukasa Savickasa, a na ministra zdrowia Linasa Kukuraitisa. Ministrowie „chłopów” i AWPL-ZChR pozostają bez zmian. W odchodzącym rządzie Polacy rządzą dwoma ministerstwami: Rita Tamašunienė z AWPL-ZChR była ministrem sprawiedliwości, a Władysław Kondratowicz — szefem resortu spraw wewnętrznych.

Fot. Andrius Ufartas, ELTA

Nowym ministrem opieki społecznej i pracy ma zostać była premier Inga Ruginienė

Życie poświęcone edukacji.

Wspomnienie śp. Henryki Bogdanowicz

17 czerwca 2026 r., w wieku 86 lat, odeszła śp. Henryka Bogdanowicz — wieloletnia dyrektor Szkoły Średniej im. Michała Balińskiego w Jaszunach, pedagog, wychowawczyni i działaczka oświatowa, która całe swoje życie poświęciła edukacji młodego pokolenia.

Urodziła się we wsi Szulpiszki, położonej niedaleko Sużan. Naukę rozpoczęła w szkole podstawowej w Sużanach, a po ukończeniu czwartej klasy kontynuowała edukację w Niemenczynie, gdzie zdobyła średnie wykształcenie.

Już od młodości swoją przyszłość wiązała z oświatą i pracą pedagogiczną. W 1958 r. rozpoczęła naukę w Studium Nauczycielskim w Nowej Wilejce, które ukończyła w 1960 r., uzyskując niepełne wykształcenie wyższe. W tym samym roku rozpoczęła pracę zawodową jako dyrektor szkoły w Tetiańcach w rejonie solecznickim.

Pomimo licznych obowiązków nie rezygnowała z dalszego kształcenia. W 1960 r. została przyjęta na trzeci rok studiów w Wileńskim Instytucie Pedagogicznym, podejmując studia na kierunku filologia polska. Dzięki wytrwałości i konsekwentnemu dążeniu do celu ukończyła studia w 1963 r., uzyskując wyższe wykształcenie.

W tym samym okresie założyła rodzinę. Poślubiła Władysława Bogdanowicza. Wspólnie wychowali dwie córki — Jolantę i Andżelikę.

Zdobyte doświadczenie pedagogiczne, organizacyjne i metodyczne sprawiło, że w 1975 r. została zatrudniona w Wydziale Oświaty Rejonu Solecznickiego, gdzie pełniła funkcję kierownika Działu Metodycznego. Praca ta pozwoliła jej jeszcze lepiej poznać problemy szkół, nauczycieli i uczniów oraz zdobyć nowe kompetencje, które w przyszłości zaowocowały znaczącymi osiągnięciami na polu oświaty.

W 1988 r., obejmując stanowisko dyrektora szkoły w Jaszunach, posiadała już bogate doświadczenie zawodowe, wiedzę oraz jasno określoną wizję rozwoju nowoczesnej placówki edukacyjnej. Szkoła, którą objęła, funkcjonowała w starym, powojennym budynku, nie-

■ Śp. Henryka Bogdanowicz

przystosowanym do potrzeb rosnącej społeczności szkolnej. Brakowało odpowiednich pomieszczeń dydaktycznych, pracowni przedmiotowych oraz infrastruktury sportowej. Również groźno pedagogiczne potrzebowało przestrzeni do dalszego rozwoju zawodowego, nowych inspiracji i wspólnego celu.

Pani Dyrektor taki cel miała. Wierzyła, że nawet w trudnych warunkach można stworzyć szkołę nowoczesną, o wysokich standardach i otwartą na potrzeby młodego człowieka. Szczególną uwagę poświęcała jakości kształcenia, dbając o tworzenie kompetentnego i dobrze przygotowanego zespołu nauczycieli. Potrafiła jednoczyć ludzi wokół wspólnej wizji oraz inspirować ich do ciągłego rozwoju zawodowego.

Przełomowym wydarzeniem w historii szkoły był rok 1980, kiedy do użytku oddano nowy budynek szkolny przeznaczony dla młodzieży z Jaszun i okolic. Realizacja tej inwestycji wymagała od Pani Dyrektora ogromnego zaangażowania, determinacji i poświęcenia. Już wtedy pielęgnowała ideę powiązania życia szkoły z historią i doświadczeniem kulturowym Jaszun. Z jej inicjatywy wnętrza szkoły ozdobił monumentalny fresk przedstawiający postacie szczególnie zasłużone dla Jaszun i regionu. Na parterze zawieszono również okazały tryptyk poświęcony Adamowi Mickiewiczowi, podkreślający związki szkoły z kulturą i tradycją polską.

Nowoczesny gmach stworzył dogodniejsze warunki do dalszego rozwoju placówki i otworzył nowe możliwości. Szkoła w Jaszunach zaczęła wyróżniać się nie tylko poziomem nauczania, lecz także wyjątkowym charakterem wychowawczym i kulturalnym.

Pani Dyrektor dbała o to, aby placówka edukacyjna nie tylko przekazywała wiedzę, ale również kształtowała tożsamość i wrażliwość młodego pokolenia.

Ważnym wydarzeniem było nadanie szkole imienia Michała Balińskiego — wybitnego historyka, publicysty i badacza dziejów Litwy oraz Polski, związanego z Jaszunami. Wybór patrona stanowił element przemyślanej koncepcji wychowawczej, której celem było budowanie wśród uczniów szacunku dla historii, kultury i tradycji ojczyzny.

W latach dziewięćdziesiątych szkoła w Jaszunach należała do nielicznych placówek na Litwie, które tak konsekwentnie łączyły wysoki poziom nauczania z pielęgnowaniem polskiej kultury, tradycji i historii regionu. Dzięki dalekowzrocznej wizji, zaangażowaniu i umiejętności budowania zespołu, szkoła stała się jedną z najlepszych placówek oświatowych w rejonie solecznickim, ciesząc się uznaniem uczniów, rodziców i środowiska lokalnego.

Wieloletnia działalność Pani Henryki Bogdanowicz pozostawiła trwały ślad w historii oświaty Wileńszczyzny. W pamięci uczniów pozostanie jako nauczycielka i wychowawczyni, która wierzyła w potencjał młodego człowieka. Współpracownicy zapamiętają ją jako osobę niezwykle pracowitą, konsekwentną i wymagającą — zarówno wobec siebie, jak i innych.

Wysokie standardy, które wyznaczała, wynikały z głębokiego poczucia odpowiedzialności za szkołę, uczniów i rozwój oświaty. Jej zaangażowanie, profesjonalizm i oddanie pracy pedagogicznej pozostaną trwałą częścią historii szkoły oraz pamięci tych, którzy mieli zaszczyt z nią współpracować. ■

Gimnazjum im. Michała Balińskiego w Jaszunach

Mieszkańcy przestali masowo wycofywać pieniądze z drugiego filaru emerytalnego

Po rekordowej fali rezygnacji z oszczędzania w drugim filarze emerytalnym zainteresowanie wypłatą środków wyraźnie osłabło.

Honorata Adamowicz

Jak podkreślają przedstawiciele rynku emerytalnego i Sodry, osoby, które chciały opuścić system, w większości zrobiły to już w pierwszym kwartale. Ci, którzy pozostali, nadal wierzą w długoterminowe oszczędzanie i inwestowanie.

PIERWSZA FALA MINĘŁA

— Aktywność wyraźnie spadła. Większość osób, które pozostały w funduszach emerytalnych, nadal w nich pozostaje. Oczywiście, w grupie liczącej około 800-900 tysięcy uczestników zawsze zdarzają się indywidualne przypadki — jedni składają wnioski o rezygnację, inni decydują się ponownie przystąpić do systemu. Nie obserwujemy jednak już takiej skali ruchu, jaką widzieliśmy na początku stycznia — informuje w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” prezes Litewskiego Stowarzyszenia Funduszy Inwestycyjnych i Emerytalnych (LIPFA) Vaidotas Rūkas.

Jak zaznacza, pierwszy kwartał był okresem największych emocji i najbardziej zróżnicowanych decyzji. Dziś sytuacja wygląda zupełnie inaczej.

— Osoby, które pozostały w systemie po pierwszej fali rezygnacji, wyraźnie ufają funduszom emerytalnym i instytucjom zarządzającym oszczędnościami. Nie składały wniosków o wypłatę środków od razu, gdy pojawiła się taka możliwość. Rozumieją zasady długoterminowego inwestowania. Jeśli dziś ktoś decyduje się na wycofanie pieniędzy, wynika to przede wszystkim z indywidualnych potrzeb lub wyboru innej formy inwestowania — podkreśla Vaidotas Rūkas.

MNIEJ PYTAŃ, MNIEJ REZYGNACJI

Podobne obserwacje ma także Sodra. Jak zauważyła jej przedsta-

W II filarze środki na przyszłą emeryturę nadal gromadzi około 860 tys. osób
Fot. Marian Paluszkievicz

wicielka, Małgorzata Kozicz, zainteresowanie wyraźnie zmalało, choć mieszkańcy nadal kontaktują się z konsultantami.

„Zainteresowanie jest zdecydowanie mniejsze niż w pierwszym kwartale. Ludzie nadal dzwonią i pytają o szczegóły, ale widać, że system jest już znacznie lepiej zrozumiany. Mieszkańcy wymienili się doświadczeniami, wiedzą, jakie obowiązują zasady i jak wygląda cała procedura” — powiedziała Kozicz dla Radia LRT.

Zdaniem Vaidotasa Rūkasa osoby, które nie wycofały środków i pozostały w funduszach emerytalnych, już odnotowały wymierne korzyści.

— W drugim kwartale wartość oszczędności osób, które pozostały w systemie, wzrosła średnio o kwotę odpowiadającą jednej miesięcznej emeryturze z Sodry. To kolejny dowód na to, że długoterminowe inwestowanie przynosi efekty. Fundusze wypracowały zyski już wcześniej, a w ostatnich miesiącach wartość zgromadzonych środków nadal rosła — analizuje szef LIPFA.

550 TYS. OSÓB ZREZYGNOWAŁO Z OSZCZĘDZANIA

Jak informowała agencja BNS, w pierwszym kwartale z oszczędzania w drugim filarze zrezygnowało około 550 tys. osób, czyli blisko 40 proc. wszystkich uczestników systemu. Wypłacono im około 3,2 mld euro. W systemie pozostało około 860 tys. osób.

Według danych Banku Litwy aż 72 proc. wypłaconych środków, czyli 2,06 mld euro, pozostało na rachunkach bankowych mieszkańców. Kolejne 16 proc. (450 mln euro) zostały wypłacone w gotówce. Około 3 proc. środków przeznaczono na wcześniejszą spłatę kredytów hipotecznych, kolejne 3 proc. na spłatę kredytów konsumpcyjnych i innych zobowiązań, natomiast około 1 proc. trafił do funduszy trzeciego filaru emerytalnego oraz na inwestycyjne ubezpieczenie na życie.

Możliwość wycofania środków z drugiego filaru będzie dostępna do końca 2027 r. Przed otwarciem tzw. okna rezygnacji w systemie oszczędzało około 1,45 mln mieszkańców Litwy, a wartość zgromadzonych aktywów wynosiła około 10,6 mld euro. ■

Mendog – jedyny król Litwy oraz postać inspirująca Słowackiego i Kraszewskiego

Mendog jest jedną z najważniejszych postaci w litewskiej historiografii. Po postać pierwszego i ostatniego króla Litwy sięgali Słowacki oraz Kraszewski. Irena Fedorowicz w rozmowie z „KW” zauważa, że utwory polskich klasyków były wysoko cenione na Litwie.

Antoni Radczenko

6 lipca na Litwie jest obchodzony Dzień Państwowości nawiązujący do koronacji Mendoga z 1253 r. O koronacji oraz chrzcie, który nastąpił dwa lata wcześniej, Mendoga wiemy bardzo niewiele. Dokładna data koronacji również jest hipotetyczna. Żadne źródła pisane nie wspominają o 6 lipca. Część historyków sądzi, że to mogło odbyć się tydzień wcześniej – 29 czerwca. Jedno jest raczej pewne, że koronacja odbyła się najprawdopodobniej w niedzielę.

MENDOG U SŁOWACKIEGO

Mendog, twórca państwa litewskiego oraz pierwszy i jedyny król Litwy, z pewnością należy do jednych z najważniejszych postaci w historii Litwy. Warto odnotować, że do postaci litewskiego króla odwoływali się polscy pisarze i poeci. Juliusz Słowacki w 1829 r. napisał dramat „Mindowe”, który został wydany drukiem trzy lata później w Paryżu. Co ciekawe, utwór o litewskim królu miał na swoim koncie również ojciec Juliusza Słowackiego, Euzebiusz. Sztuka Euzebieusza Słowackiego „Mendog, król litewski. Tragedia w 5 aktach oryginalnie wierszem napisana” została wystawiona 1 stycznia 1813 r.

Historyk literatury z Centrum Polonistycznego Uniwersytetu Wileńskiego, dr Irena Fedorowicz, twierdzi, że dramat „Mindowe” został napisany na bardzo wysokim poziomie artystycznym.

— Mendog u Słowackiego został pokazany bardzo prawdziwie, zgodnie z realiami epoki. Niepiśmienny, okrutny, palający nienawiścią do wrogów. Na przykład mówi, że trzeba spalić żywcem

Dramat Juliusza Słowackiego był bardzo ceniony przez Litwinów – mówi Irena Fedorowicz

krzyżaków. Trzeba jednak pamiętać, że okrucieństwo było normą w średniowieczu – podkreśla Irena Fedorowicz.

TLUMACZONY PRZEZ KUDIRKĘ

Pozytywnie o utworze „Mindowe” wypowiadał się Juliusz Niemcewicz. Zwłaszcza o akcie trzecim dramatu. Warto zaznaczyć, że sztuka Słowackiego była bardzo ceniona przez Litwinów. Po raz pierwszy na język litewski fragmenty dramatu zostały przetłumaczone i opublikowane w ukazującym się w USA piśmie „Viltis” w 1899 r. Całość w 1900 r. przetłumaczył Vincas Kudirka.

— Dramat Juliusza Słowackiego był bardzo ceniony przez Litwinów. Został wystawiony w 1905 r. w Petersburgu przez studentów Litwinów. Był bardzo wysoki poziom tego spektaklu. Wyższy nawet niż spektakl polski, który wystawiła w Wilnie Nuna Młodziejowska-

-Szczurkiewiczowa w 1906 r. Ci, którzy byli na obu spektaklach, to litewskie przedstawienie cenili wyżej – informuje dr Fedorowicz.

Po raz pierwszy spektakl po litewsku w Wilnie został wystawiony w 1908 r. Na scenie wystąpili: Liudas Gira (jako Wojszwick), Gabrielius Landsbergis-Zemkalnis (jako Heidenrich), Sofia Kymantaitė (jako Aldona). Pod wpływem sztuki Słowackiego Vincas Krėvė-Mickevičius napisał sztukę „Śmierć Mendoga”.

LITEWSKIM OKIEM NA LITEWSKIE DZIEJE

Kolejnym polskim twórcą, który sięgnął po postać litewskiego króla, był Józef Ignacy Kraszewski. W latach 1840-45 ukazały się trzy części trylogii poetyckiej „Anafielas. Pieśni z podań Litwy” poświęconej historii Litwy. Druga część jest poświęcona Mendogowi, który występuje pod imieniem Mindows.

13.>>

12.>>

Jak wyjaśnia nam Irena Fedorowicz, Kraszewski spróbował spojrzeć „litewskim okiem na litewskie dzieje”. U niego, podobnie, jak u Słowackiego, Mendog jest władcą okrutnym. Dążąc do celu, czyli utrzymania władzy, zabija braci, bratanków, teścia. Każę zabijać jeńców.

— Według Kraszewskiego to typ romantycznego bohatera rozdartej pomiędzy wyższą koniecznością a wiernością sobie — tłumaczy nasza rozmówczyni.

Ostatecznie bohater poematu ginie w wyniku spisku. Jak zaznacza Irena Fedorowicz, u Kraszewskiego chrystianizacja Litwy jest spostrzegana jako słuszna, zarówno historycznie oraz moralnie, ale metody chrystianizacji stosowane przez Krzyżaków są godne potępienia.

ZARYS HISTORYCZNY

Dokładna data urodzenia Mendoga nie jest znana. Pierwszy raz jest wspomniany w 1219 r., kiedy 21 książąt litewskich zawarło układ z księstwem halicko-włodzimierskim. Przyjął chrzest w 1251 r. z rąk biskupa chełmińskiego Heidenryka, który prawdopodobnie dwa lata później go koronował. W 1261 r. Mendog porzucił chrześcijaństwo. Dwa lata później został zamordowany.

Koronacja Mendoga została świętem państwowym po odzyskaniu niepodległości w 1990 r. „25 października 1990 roku Rada Najwyższa Republiki Litewskiej — Sejm Restytucyjny ogłosiła 6 lipca dniem świątecznym. Było to zupełnie nowe święto państwowe, podkreślające długą tradycję litewskiej państwowości. Szczególnie istotne było zaakcentowanie tej tradycji w latach 1990-1991, gdy Litwa wyzwalała się spod okupacji i podejmowała ogromne wysiłki, by powrócić do wspólnoty państw europejskich i światowych” — czytamy na stronie Sejmu RL.

Po raz pierwszy obchody nowego święta odbyły się w roku 1991. W ciągu lat święto kilkakrotnie zmieniało nazwę. Teraz oficjalnie figuruje jako Dzień Państwa (Koronacji Króla Litwy Mendoga) oraz Dzień Hymnu Narodowego. 6 lipca 2009 r. z okazji obchodów Tysiąclecia imienia Litwy Litwini na całym świecie po raz pierwszy jednocześnie odśpiewali litewski hymn. Teraz każdego roku 6 lipca o godzinie 21:00 czasu litewskiego Litwini na całym świecie wspólnie śpiewają hymn.

Fot. Marian Paluszkiwicz

MRF MEDIU REMIMO FONDAS

■ Mendog przyjął chrzest w 1251 r., a koronował się dwa lata później

Litwa dołącza do misji w Wenezueli

Litwa dołącza do międzynarodowej akcji pomocy dla Wenezueli, którą w ubiegłym tygodniu nawiedziły dwa silne trzęsienia ziemi. Do kraju dotkniętego katastrofą wyruszyli ratownicy, lekarze oraz transport sprzętu i pomocy humanitarnej. Litwa wysłała do Wenezueli dwa komponenty pomocy międzynarodowej — zespół ratowniczy LERT oraz zespół medyczny ds. sytuacji kryzysowych (Emergency Medical Team, EMT).

„Kiedy ludzie znajdują się w trudnej sytuacji, nie możemy pozostać obojętni. Litwa włącza się w międzynarodową misję pomocową i wysyła tych, którzy mogą pomóc ratować życie” — powiedziała Inga Ruginienė, pełniąca obowiązki premiera. Zespół LERT tworzy 20 strażaków-ratowników, dwóch kinologów VSAT z psami służbowymi oraz dwóch ratowników medycznych. W skład EMT weszło 20 specjalistów — 15 ratowników medycznych i pięciu logistyków. Do Wenezueli trafi także około 20 ton pomocy humanitarnej i medycznej oraz sześć ton specjalistycznego sprzętu, w tym georadary, kamery termowizyjne i urządzenia do poszukiwania osób pod gruzami. Litewskie ekipy wyruszyły w niedzielę 28 czerwca do Niemiec, skąd samolotami niemieckich sił powietrznych zostali przetransportowane do Wenezueli. Czas trwania misji będzie zależał od sytuacji na miejscu, potrzeb humanitarnych oraz rozwoju międzynarodowej operacji ratunkowej. Misję realizują Centrum Koordynacji Reagowania na Klęski Żywiłowe Komisji Europejskiej (ERCC) oraz Krajowe Centrum Zarządzania Kryzysowego (NKVC). Według agencji BNS w wyniku dwóch trzęsień ziemi o magnitudzie 7,2 i 7,5 zginęło co najmniej 920 osób, a ponad 50 tys. uznano za zaginione. Pomoc dla Wenezueli zadeklarowały już liczne państwa, w tym Stany Zjednoczone, które wysyłają siły ratownicze i przeznaczają 150 mln dolarów na wsparcie działań.

Opr. J.B. na podst. BNS

Po 10 latach powraca Święto Pieśni Uczniów, z udziałem polskich zespołów z Wileńszczyzny

Justyna Giedrojc

Setki szkolnych zespołów, chórów, orkiestr i grup tanecznych zaprezentują efekty swojej pracy na głównych scenach Wilna. Udział w wydarzeniu wezmą także polskie zespoły, wśród nich: „Mała Wilia”, „Ojcowizna”, „Wilenka”, „Perła”, „Świtezianka”, „Sto Uśmiechów”. Program obejmuje sześć widowisk artystycznych wykonywanych przez uczniów, przygotowanych przez najwyższej klasy profesjonalistów.

NOWE STROJE LUDOWE

Obecnie trwają intensywne próby końcowe, które są ogromnym wyzwaniem nie tylko ze względu na rangę wydarzenia, ale także z powodu panujących anomalnych upałów.

— Udział w tym wydarzeniu jest dla nas wielkim zaszczytem i satysfakcją. Aby się tam dostać, trzeba było przejść przez ocenę kompetentnej komisji. Nasi tancerze przygotowują się do Święta Pieśni już od blisko pół roku, a końcowe próby odbywają się teraz w Parku Górnym, co z uwagi na wielkie upały jest dość skomplikowane. Dorośli, w tym Erwin Mieczkowski, choreograf zespołu dba o to, aby nasza młodzież nie odczuła negatywnych skutków wysokich temperatur — mówi w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Wioletta Leonowicz, kierownik artystyczna Polskiego Zespołu Pieśni i Tańca „Ojcowizna”.

Tancerze zespołu po raz pierwszy wezmą udział w Święcie Pieśni Uczniów.

— Wystąpi 10 par z młodszej grupy tanecznej. Są to głównie uczniowie pierwszej klasy gimnazjum. Nasi tancerze wystąpią 4 lipca w Parku Górnym w ramach bardzo widowiskowego wydarzenia „Wieczór zespołów” (lit. Ansamblių vakaras). Specjalnie na tę okazję uszyto litewskie stroje ludowe.

Uroczyste otwarcie Święta Pieśni Uczniów odbędzie się już w piątek, 3 lipca. Największy zlot młodzieży szkolnej z Litwy zgromadzi 24 tys. uczestników.

Jesteśmy niezmiernie wdzięczni Progimnazjum im. św. Jana Pawła II za wsparcie finansowe w zakupie nowych strojów — dodaje kierowniczka zespołu.

DEBIUT TANCERZY

Tegoroczne Święto Pieśni Uczniów będzie debiutem także dla młodocianych tancerzy „Wili”.

— Tancerze wystąpią 6 lipca w Arena Vilnius podczas Dnia Tańca „Ratu, ratu”. Ogółem zatańczy 37 uczestników zespołu w wieku od 8 do 16 lat. Bilety są już wyprzedane, ale zapraszam do oglądania transmisji na żywo w telewizji LRT — zachęca Beata Burzyńska, kierownik i choreo-

Kierownik artystyczny Dnia Pieśni Vytautas Miškinis podkreśla, że nie ma powodów do obaw — organizacja wydarzenia jest dopracowana, a organizatorzy posiadają wieloletnie doświadczenie.

graf dziecięco-młodzieżowej grupy tanecznej Polskiego Artystycznego Zespołu Pieśni i Tańca „Wilia”.

BEZPIECZEŃSTWO UCZESTNIKÓW NAJWYŻSZYM PRIORYTETEM

W związku z przyjazdem tysięcy uczniów do Wilna miasto mierzy się z licznymi wyzwaniami organizacyjnymi. Od wielu miesięcy współpracują różne instytucje państwowe i miejskie. Koordynowane są działania związane z bezpieczeństwem i ochroną zdrowia uczestników, organizacją transportu publicznego oraz wyżywieniem.

Wicemer Wilna Simona Bie-liūnė podkreśliła, że stolica ma już doświadczenie w organizacji wydarzeń tej skali, dlatego przebieg święta został szczegółowo zaplanowany, a na sytuacje niemożliwe do przewidzenia służby będą reagować szybko i sprawnie.

„Podczas święta obowiązywać będą czasowe ograniczenia w ruchu drogowym, a uczestnicy wydarzenia będą mogli bezpłatnie korzystać z komunikacji miejskiej.

15.>>

■ Święto Pieśni Uczniów zgromadzi 24 tysiące uczestników

14.>>

6 lipca, w Dniu Państwowości oraz Dniu Hymnu Narodowego, z bezpłatnej komunikacji będą mogli skorzystać wszyscy mieszkańcy Wilna i goście miasta” — zapowiedziała wicemercer.

Bilety na wydarzenia Święta Pieśni zostały już wyprzedane, jednak uruchomiono dodatkową sprzedaż biletów na miejsca siedzące podczas wieczornego koncertu „Diena dienu” w Parku Vingis.

Dainius Numgaudis, dyrektor Narodowej Szkoły Sztuk im. M. K. Čiurlionisa oraz dyrektor Święta Pieśni Uczniów 2026, przypomniał, że w tym roku wprowadzono nowość — bezpłatne wejściówki na miejsca stojące. Każdy widz wybierający się do Parku Vingis może pobrać taką wejściówkę przez internet bez żadnych opłat.

„Zachęcamy widzów, aby zabrali ze sobą pojemniki lub butelki na wodę, ważne, by nie były szklane, oraz płaszcze przeciwdeszczowe. Prosimy również o pozostawienie w domu parasoli, zwierząt domowych i samochodów” — zaapelował Dainius Numgaudis.

Według szefa Narodowego Centrum Zarządzania Kryzysowego Vilmantasa Vitkauskasa obecnie nie ma żadnych sygnałów o potencjalnych zagrożeniach, a największym problemem mogłaby być ewentualna panika.

„Najważniejsze jest, aby rozmawiać z uczniami, a uczniowie powinni słuchać swoich opiekunów i stosować się do ich wskazówek. W mieście będą dostępne schrony, a wszelkie informacje będą na bieżąco przekazywane wszystkim uczestnikom wydarzenia” — zapewnił Vitkauskas.

Podobne zdanie ma również Renatas Požėla, dyrektor Departamentu Ochrony Przeciwpowodziowej i Ratownictwa przy MSW.

„Służby są w pełni przygotowane — sprawdzono wszystkie 74 placówki oświatowe, w których zakwaterowani zostaną uczestnicy wydarzenia, sprawdzono też schrony i bezpieczne miejsca, przygotowywany jest plan ewakuacyjny dla uczestników Święta Pieśni. W razie potrzeby komunikaty będą przekazywane przez system nagłośnienia” — podkreślił Požėla.

Próby są ogromnym wyzwaniem nie tylko ze względu na rangę wydarzenia, ale także z powodu panujących anomalnych upałów

Setki szkolnych zespołów, chórów, orkiestr i grup tanecznych zaprezentują efekty swojej pracy na głównych scenach Wilna. Udział w wydarzeniu wezmą także polskie zespoły, wśród nich: „Mała Wilia”, „Ojcowizna”, „Wilenka”, „Perła”, „Świtezianka”, „Sto Uśmiechów”.

NIE MA POWODÓW DO OBAW

Rolanda Lingienė, dyrektorka wileńskiego oddziału Narodowego Centrum Zdrowia Publicznego, poinformowała, że intensywnie dba się nie tylko o bezpieczeństwo, ale również o samopoczucie uczestników. Rodzice otrzymali informacje dotyczące odpowiedniego wyposażenia i ubioru dzieci, a w mieście wykoszono trawniki i przycięto roślinność, aby ograniczyć ryzyko chorób przenoszonych przez kleszcze. Zwrócono także uwagę na ochronę uczestników przed falami upałów oraz intensywnymi opadami deszczu.

Kierownik artystyczny Dnia Pieśni Vytautas Miškinis podkreśla, że nie ma powodów do obaw — organizacja wydarzenia jest dopracowana, a organizatorzy posiadają wieloletnie doświadczenie.

„W tym roku usłyszymy wiele radosnych i dobrze znanych utworów, z młodzieżą wystąpią znani litewscy artyści. W programie znajdzie się również tłumaczenie na język migowy” — poinformował Miškinis.

Program Święta Pieśni Uczniów

3 lipca

17:00 — Przemarsz uczestników Aleją Giedymina w Wilnie;

19:00 — Koncert orkiestr dętych „Kartu skambiu ratu” na Placu Katedralnym (amfiteatr — wstęp z bezpłatnymi wejściówkami, miejsca stojące — wstęp wolny).

4 lipca

18:00 — Koncert połączonej orkiestry akordeonowej „Kelionė laiku” w Kościele św. Janów (wstęp z bezpłatnymi wejściówkami);

22:00 — Wieczór zespołów „Metų ritmu” w amfiteatrze Parku Górnego (Kalnų parkas) (wstęp z biletami).

5 lipca

19:00 — Dzień Tańca „Ratu, ratu” w Arena Vilnius (wstęp z biletami).

6 lipca

18:30 — Dzień Pieśni „Laiku. Ratu. Kartu” w Parku Vingis (miejsca stojące — bezpłatne wejściówki, miejsca siedzące — wstęp z biletami). ■

Fot. Ervin Rauluševičius, ELTA

Gentvilas: Bez odpowiedniej infrastruktury sprzedaż działek nie ma większego sensu

Honorata Adamowicz

Państwo chce uporządkować problem setek zaniedbanych działek w ogrodach działkowych, otwierając drogę do ich sprzedaży na aukcjach. Zdaniem posła Simonasa Gentvilasa to krok w dobrym kierunku, ale nie należy go mylić z rozwiązaniem wieloletnich problemów tych terenów.

— Sprzedaż zaniedbanych państwowych działek może być uzasadniona, ale nie wolno udawać, że rozwiąże to problemy ogrodów działkowych. To jedynie uporządkowanie majątku państwa, a nie rzeczywista reforma tych terenów. Samo wystawienie działek na sprzedaż nie sprawi, że nagle staną się one atrakcyjne ani że znikną problemy, z którymi mieszkańcy borykają się od lat — przekonuje w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Simonas Gentvilas, członek sejmowego Komitetu Ochrony Środowiska.

OGRODY STAŁY SIĘ OSIEDLAMI

Jak podkreśla polityk, wiele ogrodów działkowych już dawno przestało pełnić wyłącznie funkcję rekreacyjną. Dziś są to de facto osiedla mieszkaniowe, na których tysiące ludzi mieszka przez cały rok. Tymczasem infrastruktura w wielu miejscach zatrzymała się na poziomie sprzed kilkudziesięciu lat. Brakuje dróg, kanalizacji, odwodnienia, oświetlenia ulicznego.

— Dlatego sprzedaż działek nie może zastępować odpowiedzialnej polityki przestrzennej. Najpierw należy uporządkować kwestie planistyczne, uregulować stan infrastruktury i stworzyć warunki do normalnego funkcjonowania tych osiedli. Dopiero wtedy sprzedaż gruntów będzie przynosiła realne korzyści zarówno mieszkańcom, jak i budżetowi państwa. Co więcej, dobrze przygotowane tereny są po prostu więcej warte. Państwo, inwestując wcześniej w planowanie i podstawową infrastrukturę, mogłoby sprzedać działki za znacznie wyższe kwoty niż obecnie. Zamiast szybko pozby-

wać się majątku, powinno dążyć do zwiększenia jego wartości. Takie podejście byłoby korzystniejsze dla wszystkich — mieszkańcy otrzymaliby lepsze warunki do życia, a państwo osiągnęłoby wyższe dochody z racjonalnie zarządzanego majątku — podkreśla Gentvilas.

PRAWIE 900 DZIAŁEK

Według danych Centrum Rejestrowanych Działek Ogrodniczych na Litwie nadal zarejestrowanych jest około 891 działek należących do państwa. Działki te nie stanowią własności osób fizycznych ani samych wspólnot ogrodniczych.

Projekt przygotowany przez Ministerstwo Środowiska przewiduje możliwość sprzedaży takich nieużytkowanych działek w drodze aukcji. Jednocześnie osobom, które do tej pory nie uregulowały stanu prawnego użytkowanych działek, zostanie wyznaczony termin na uregulowanie przysługujących im praw.

NA CZYM POLEGAJĄ ZMIANY?

Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami państwowe działki znajdujące się na terenach wspólnot

ogrodniczych lub ich części mogą być zbywane wyłącznie na rzecz wspólnot ogrodniczych albo ich członków. Państwowa Służba Ziemi przejmuje w imieniu państwa grunty odziedziczone oraz działki niezabudowane. Działki te nie mogą być obecnie sprywatyzowane, a dalsze zarządzanie nimi przez państwo generuje koszty i jest niekorzystne dla budżetu.

Projekt zmian ustaw zakłada, że nieużytkowane państwowe działki, które nie zostały sprywatyzowane lub zostały przejęte przez państwo w drodze dziedziczenia, będzie można sprzedawać na aukcjach.

Osoby, które dotychczas nie uregulowały dokumentów dotyczących użytkowanych działek ogrodowych, otrzymają możliwość zarejestrowania ich na swoje nazwisko. Po wejściu w życie zmian w ustawie o wspólnotach ogrodniczych zostanie wyznaczony termin na zawarcie umów najmu lub kupna działek ogrodowych.

Po upływie terminu określonego w ustawie wszystkie należące do państwa działki oraz grunty znajdujące się na terenach ogrodów działkowych, w odniesieniu do których osoby uprawnione nie złożyły wniosku o ich zakup lub dzierżawę, zostaną zaliczone do zasobu wolnych gruntów państwowych. ■

Według Simonasa Gentvilasa, bez inwestycji w infrastrukturę zmienia się jedynie właściciel, a nie jakość życia mieszkańców terenów działkowych **Fot. M. P.**

Na wakacje inaczej niż samolotem? „Między Warszawą a Wilnem jest kolej”

Wakacje? No to naturalnie, samolotem. Ale czy to rzeczywiście najlepszy wybór? Europejska agencja zdaje się mieć inne zdanie na ten temat. Klimat to jedna strona medalu — druga to koszt i komfort. Przyglądamy się twierdzeniom agencji.

Sezon wakacyjny to okres wzmożonych podróży — zarówno do sąsiednich krajów, jak i w dalsze zakątki Europy. Dane Europejskiej Agencji Środowiska wskazują jednak, że poszczególne środki transportu różnią się pod względem wpływu na klimat. W przeliczeniu na jednego pasażera lotnictwo pozostaje jednym z najbardziej emisyjnych rodzajów transportu pasażerskiego, podczas gdy podróże koleją generują znacznie mniej gazów cieplarnianych.

Na znaczenie świadomych wyborów zwraca uwagę ambasadorka Europejskiego Paktu Klimatycznego Inga Labutytė-Atkočaitienė, zaangażowana w inicjatywę Komisji Europejskiej promującą decyzje bardziej przyjazne dla klimatu.

CZY SAMOLOT ZAWSZE JEST KONIECZNY?

Zdaniem Ingi Labutytė-Atkočaitienė pierwszym krokiem przy planowaniu wyjazdu powinno być sprawdzenie, czy lot samolotem rzeczywiście jest jedyną możliwością dotarcia do celu.

„Obecnie Litwa jest już połączona z Warszawą liniami kolejowymi, a stamtąd szybkie pociągi kursują do Berlina, Paryża i innych europejskich miast. Do Mediolanu dotarłam pociągiem w półtora dnia, a w Europie stopniowo powracają również pociągi nocne. Jeśli do celu podróży można dotrzeć w ciągu sześciu godzin bez korzystania z samolotu, warto rozważyć taką alternatywę” — powiedziała Inga Labutytė-Atkočaitienė.

Jak podkreśla, rozwój połączeń kolejowych sprawia, że podróże pociągiem stają się coraz wygod-

Samolot to najszybszy sposób podróżowania, ale także jeden z najbardziej emisyjnych środków transportu pasażerskiego **Fot. Jolanta Balkiewicz**

niejsza. W wielu krajach Europy dostępne są wagony sypialne, restauracje i miejsca do pracy, a podróżni nie muszą martwić się z powodu ograniczeń dotyczących płynów, zagubionego bagażu czy odwołanych lotów.

Ambasadorka dodaje, że nawet jeśli lot jest nieunikniony, jego wpływ na środowisko można ograniczyć. Warto postawić na jeden dłuższy urlop zamiast kilku krótkich wyjazdów, co pozwala uniknąć dodatkowych lotów.

KAŻDY LOT MA ZNACZENIE

Zdaniem Ingi Labutytė-Atkočaitienė jednym z najczęstszych błędów jest lekceważenie wpływu pojedynczego lotu na klimat.

„Lot tam i z powrotem może generować średnio około trzech ton emisji dwutlenku węgla. To mniej więcej tyle, ile jedna osoba powinna wyemitować w ciągu roku, jeśli chcemy utrzymać zmiany klimatu w bezpiecznych granicach” — powiedziała Inga Labutytė-Atkočaitienė.

Jak zaznacza, planując wakacje, warto uwzględnić nie tylko budżet finansowy, ale również własny „budżet węglowy”. „Jeśli na podróż planujemy 500 euro, szukamy spo-

sobów, jak się w tej kwocie zmieścić. Dokładnie tak samo możemy pomyśleć o emisji CO₂ — być może do wybranego miejsca można dojechać pociągiem, autobusem lub promem, tylko do tej pory nie przyszło nam to do głowy” — powiedziała ekspertka.

ZRÓWNOWAŻONE WAKACJE

Zdaniem ambasadorki wpływ na środowisko zależy także od zachowania podczas urlopu. Warto unikać marnowania jedzenia, częściej spacerować i korzystać z komunikacji publicznej.

„Podczas wakacji mamy luksus, by nie spieszyć się. Możemy spędzić kilka godzin na spacerze po mieście, zamiast jeździć samochodem od jednego miejsca do drugiego. Takie podróże pozwalają nie tylko lepiej poznać daną lokalizację, ale często są też bardziej przyjazne dla klimatu” — radzi Inga Labutytė-Atkočaitienė.

Jak podkreśla ambasadorka Europejskiego Paktu Klimatycznego, nie chodzi o dążenie do perfekcji, lecz o podejmowanie bardziej świadomych wyborów, które mogą przynieść korzyści zarówno podróżnym, jak i środowisku. ■

Opr. J.B. napodst.inf.coagency.lt

Muzyka, tradycje i radość: uroczystość ku czci św. Jana Chrzciciela w Ławaryszkach

24 czerwca mieszkańcy Ławaryszek i okolic świętowali Uroczystość Narodzenia św. Jana Chrzciciela — patrona parafii. Tegoroczne święto było wyjątkowe, ponieważ podczas uroczystości obchodzono również jubileusz 120-lecia wybudowania i oddania do użytku murowanego kościoła parafialnego w Ławaryszkach.

MSZA ŚWIĘTA I KONCERT

Święto rozpoczęło się uroczystą Mszą św. w Kościele pw. św. Jana Chrzciciela w Ławaryszkach. Podczas liturgii wierni modlili się w intencji wszystkich Janów i Janin, życząc im zdrowia oraz wszelkich łask Bożych. Dziękowali również za to, że mają miejsce, w którym każdego dnia mogą się gromadzić i wspólnie modlić. W ciągu 120 lat swojego istnienia świątynia w Ławaryszkach była świadkiem chrztów, ślubów, pożegnań oraz rodzinnych radości i trosk.

Następnie wszyscy udali się do Centrum Kultury w Ławaryszkach, gdzie odbył się świąteczny koncert. Organizatorzy zaprosili mieszkańców i gości do wspólnego świętowania w atmosferze muzyki, tradycji i radości. Przygotowali bogaty, pełen atrakcji program dla całych rodzin. Wystąpił zespół wokalny „Barwy Podwileńskie” z Ławaryszek oraz zespół „Landwarowianka” z Landwarowa. Uśmiechem i czystymi głosami wypełnili serca publiczności prawdziwą, czerwcową radością młodzi artyści z chóru klas początkowych „Uśmiech”, z Gimnazjum im. Stefana Batorego w Ławaryszkach. Swoim talentem zachwycili również uczniowie Gimnazjum w Ławaryszkach. Występ solistów Dariusza i Romualdy z zespołu Vilsa z Rykont w rejonie trockim wniósł do święta radość, energię i piękne muzyczne emocje. Gościem specjalnym wydarzenia był znany artysta, wokalista, lider i założyciel zespołu Sare Roma Istvan Kvik, którego wyjątkowy głos, temperament i energia pięknie dopełniły jubileuszowe świętowanie.

DOSKONAŁA ATMOSFERA I MIŁE NIESPODZIANKI

Podczas koncertu uhonorowano Janów i Janiny. Solenizantów zaproszono na scenę, gdzie z rąk

Święto rozpoczęło się uroczystą Mszą św. w Kościele pw. św. Jana Chrzciciela w Ławaryszkach

starosty gminy Ławaryszki, Marka Piłata, oraz administratorki Filii Centrum Kultury w Rudominie w Ławaryszkach, Aleksandry Olszewskiej, otrzymali symboliczne upominki. Tego dnia Janowie i Janiny usłyszeli pod swoim adresem wiele ciepłych słów i serdecznych życzeń.

Nie zapomniano również o najmłodszych uczestnikach święta. Na dzieci czekała strefa pełna zabawy, kolorów i uśmiechu. Mogły one skorzystać z dmuchanej zjeżdżalni, spróbować waty cukrowej, lodów i popcornu, a także wziąć udział w grach, zabawach i konkursach. Nie zabrakło również malowania twarzy oraz kolorowych, zmywalnych tatuaży. Animatorzy zadbali o doskonałą atmosferę, ruch i wiele miłych niespodzianek.

Organizatorzy zaprosili także całe rodziny do udziału w aktywnych i ciekawych zajęciach przygotowanych przez Biuro Zdrowia

Publicznego Rejonu Wileńskiego. Chętni mogli odwiedzić namiot „Starostów i Sołtysów”, gdzie czekał na nich poczęstunek. Można było spróbować regionalnych przysmaków przygotowanych przez sołtysów. Wielu gości skorzystało również z okazji, by zrobić pamiątkowe zdjęcia przy specjalnie przygotowanej ścianie fotograficznej.

Wśród polnych kwiatów i paproci niejeden próbował odnaleźć legendarny kwiat paproci, który — według wierzeń — przynosi szczęście. W domu parafialnym uczestnicy święta mieli okazję obejrzyć wystawę pt. „Świadek wiary i historii — kościół w Ławaryszkach na dawnych fotografiach i rysunkach uczniów”. Ekspozycja przypomina historię świątyni, jej wyjątkowe miejsce w życiu mieszkańców oraz ukazuje, jak młode pokolenie postrzega dziś Kościół pw. św. Jana Chrzciciela.

18.>>

DOSTOJNI GOŚCIE

Na święto do Ławaryszek przybyli również dostojni goście: kapłan Zakonu Braci Mniejszych Kapucynów, proboszcz Parafii św. Apostoła Bartłomieja w Wilnie — ojciec Siarhei Matsiushonak, proboszcz Kościoła pw. Zwiastowania Najświętszej Maryi Pannie w Landwarowie — ks. Paweł Pałul, proboszcz Parafii św. Jana Chrzciciela w Ławaryszkach — ks. Bernard Augaitis, mer rejonu wileńskiego Robert Duchniewicz, europoseł, przewodniczący AWPL-ZChR oraz Związku Polaków na Litwie Waldemar Tomaszewski, poseł na Sejm Republiki Litewskiej Czesław Olszewski, minister spraw wewnętrznych Litwy Władysław Kondratowicz, wiceminister sprawiedliwości Litwy Barbara Aliaševičienė, wicemer rejonu wileńskiego Danuta Narbut, radni Samorządu Rejonu Wileńskiego — Teresa Dziemieszko i Henryk Subocz, doradca mera rejonu wileńskiego Lev Rivkin, główna doradczyni administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego Olga Vėbrienė, doradczyni administracji Samorządu Rejonu Wileńskiego Renata Cytacka, starosta gminy Ławaryszki Marek Piłat, dyrektor Gimnazjum w Ławaryszkach Ramunė Katinauskienė, dyrektor Gimnazjum im. Stefana Batorego w Ławaryszkach Renata Barusewicz oraz sołtysi i przedstawiciele wspólnot z Ławaryszek i Mościszek.

Organizatorami wydarzenia były Centrum Kultury w Rudominie — Filia w Ławaryszkach oraz Starostwo w Ławaryszkach.

Choć święto dobiegło końca, w pamięci uczestników na długo pozostaną piękne wspomnienia serdecznych spotkań z rodziną, przyjaciółmi i znajomymi oraz radość wspólnego świętowania. Odpust ku czci św. Jana Chrzciciela i jubileusz 120-lecia kościoła w Ławaryszkach przypomniły wszystkim, że największą siłą każdego miejsca są ludzie — ich wiara, dobroć, pamięć i poczucie wspólnoty. ■

Inf. i fot. Centrum Kultury w Rudominie

■ Udział w uroczystości wziął też mer rejonu wileńskiego Robert Duchniewicz

■ Organizatorzy zaprosili mieszkańców i gości do wspólnego świętowania w atmosferze muzyki, tradycji i radości

■ W Centrum Kultury w Ławaryszkach odbył się świąteczny koncert

Myszyniec — tam, gdzie czas nie biegnie prosto, a historia wciąż oddycha...

Do Myszyńca nie prowadzi jedna droga. Prowadzą do niego ścieżki pamięci, wydeptane przez pokolenia Kurpiów, przez sosnowe bory, w których cisza ma swoją wagę, a ziemia — swój głos. Tu czas nie biegnie prostą linią. Raczej krąży, zatacza kręgi, wraca w świętach, procesjach i opowieściach przekazywanych szeptem przy kuchennym stole.

Myszyniec — nazywany stolicą Kurpi — nie jest miastem w klasycznym sensie. Jest bardziej stanem ducha. Miejsce, gdzie historia nie została zamknięta w muzealnych gablotach, lecz wciąż oddycha — w stroju ludowym, w zapachu wosku i żywicy, w dźwięku organów, które unoszą się nad miastem jak modlitwa. Tu wszystko zaczęło się od misji. Od kaplicy postawionej na skraju puszczy, gdy granica świata katolickiego stykała się z protestanckimi Prusami. Jezuici przybyli, by strzec wiary ludu puszczańskiego, ale szybko stali się częścią tej ziemi. Z czasem Misja Myszyńska stała się osadą, osada — miastem, a miasto — symbolem.

LEGENDA STACHA KONWY

Kurpie zawsze byli inni. Wolni, uparci, gotowi chwycić za broń, gdy trzeba było bronić swojego. W pamięci tej ziemi wciąż pobrzmiwa legenda Stacha Konwy, który poprowadził Kurpiów przeciw Szwedom. Myszyniec płonął, podnosił się, tracił prawa miejskie i odzyskiwał je po ponad stu latach, ale nigdy nie utracił siebie. Pomiędzy historią a legendą, pomiędzy źródłem a pieśnią, stoi on — Stach Konwa. A raczej: stoi i znika zarazem. Bo im dłużej wpatrujemy się w jego postać, tym wyraźniej widać, że Konwa jest bardziej opowieścią niż człowiekiem z metryką, bardziej znakiem niż datą w kalendarzu dziejów. Kurpie od zawsze wiedzieli, że w puszczy nie wszystko musi mieć akt urodzenia. Wystarczy pamięć szepkana przy ognisku, podtrzymywana w pieśniach i gawędach. Puszcza Zielona była przestrzenią wolności — i takiego bohatera potrzebowała. Stach Konwa idealnie wpisał się w ten krajobraz: strzelec wyborowy, przywódca z ludu, człowiek, który

nie pytał o pozwolenie historii, tylko brał ją w swoje ręce.

Historycy bezradnie rozkładają dłonie: nie znamy daty jego urodzin, nie mamy pewności, czy nazwisko było prawdziwe, czy przybrane dla ochrony rodziny. Ale Kurpie nie potrzebują przypisów. Dla nich Konwa walczył, strzelał, prowadził oddziały przeciw Sasom i Moskalom, a gdy przyszło — zginął, jak trzeba. I to wystarczy. Zresztą, czy nie jest tak, że każda wspólnota potrzebuje bohatera nie do końca sprawdzonego? Takiego, który bardziej należy do wyobraźni niż do archiwum? W XIX w., gdy Polska była rozdarta między zaborców, Konwa stał się figurą „ku pokrzepieniu serc”. Pisarze dopowiadali mu życiorys, dodawali rysy charakteru, obdarzali mądrością, pobożnością i samotnością. Z chłopą zrobił się symbol — wolnego Kurpia, który nie kłania się władzy i nie zapomina, kim jest. Legenda rosła razem z potrzebą. W pieśniach Konwa „bije tęgo” i „strzela lepsiej”,

w opowiadaniach jest sprawiedliwy i nieprzejednany wobec najeźdźcy, w poematach — niemal mityczny. A przecież w tle cały czas mający cień szubienicy, Rycerskiego Kierza, zdrady i klęski.

PYTANIE, NIE ODPOWIEDŹ

Bohater Kurpiów nie zwyciężył. I może właśnie dlatego zwyciężył naprawdę — w pamięci. Pomniki, niszczone i stawiane na nowo, mówią o nim więcej niż jakikolwiek dokument. Kapliczki w lesie, kamień w Myszyńcu, posąg w Łomży z pięścią wymierzoną na wschód — to nie tylko hołd dla Konwy. To deklaracja trwania. Za każdym razem, gdy monument upadał, wracał. Jak legenda, której nie da się dobić.

Stach Konwa jest więc pytaniem, nie odpowiedzią. Czy był dokładnie taki, jak chcieli tego pisarze?

Zapewne nie. Czy istniał naprawdę? Najpewniej tak.

21.>>

■ Nad Myszyńcem góruje Bazylika Trójcy Przenajświętszej

20.>>

Ale najważniejsze, że istnieje nadal — w opowieści o Kurpiach, którzy zawsze byli po swojemu wolni. A w świecie, który coraz bardziej domaga się twardych dowodów i jednoznacznych biografii, Konwa przypomina, że czasem prawda rodzi się nie w archiwum, lecz w zbiorowej wyobraźni. I może właśnie dlatego wciąż do niego wracamy. Bo Stach Konwa nie jest tylko bohaterem z XVIII w. Jest lustrem, w którym Kurpie — i nie tylko oni — oglądają własne marzenie o niezależności.

BAZYLIKA — KAMIEŃ, KTÓRY MODLI SIĘ RAZEM Z LUDŹMI

Nad Myszyniec góruje świątynia. Nie tylko jako budowla, lecz jako znak. Bazylika Trójcy Przenajświętszej nie jest jedynie kościołem — jest opowieścią zapisaną w cegle, drewnie i świetle. Jej budowę rozpoczęto na początku XX w., w czasie niepewnym, naznaczonym wojnami i biedą. Zaprojektowana przez Adolfa Schimelpfenniga, miała być neogotycką odpowiedzią Kurpiów na przemijanie. Wysoka, strzelista, jakby chciała powiedzieć, że nawet na skraju puszczy można wznieść coś trwałego.

Wnętrze bazyliki jest dialogiem: między sacrum a codziennością, między Kościołem powszechnym a lokalną tradycją. Gotyckie formy spotykają się tu z kurpiowską wycinanką, a stara monstrancja — z pamięcią rąk, które ją przez wieki podnosiły. Posadzka pamięta kroki tych, którzy przychodzili tu chrzczyć dzieci, żegnać zmarłych, prosić o deszcz i dziękować za plony. Tu wiara nie jest abstrakcją. Jest ubrana po kurpiowsku. W procesjach idą kobiety w pasiastych spódnicach, mężczyźni w białych sukmanach. Obrazy świętych niosą ludzie, którzy wiedzą, że tradycja nie jest ciężarem — jest zobowiązaniem.

PALMA JAKO OSOBNĄ HISTORIA

W Myszyncu Niedziela Palmowa nie jest tylko datą w kalendarzu. Jest momentem, gdy miasto staje się jednym organizmem. Z domów wychodzą ludzie, niosąc palmy — wysokie, kolorowe, misternie wykonane

Rok 2026 ogłoszono Rokiem ks. Władysława Skierkowskiego z okazji 140. rocznicy jego urodzin. Ks. Skierkowski (1886-1941) — etnograf i folklorysta, jeden z najważniejszych badaczy i dokumentalistów kultury Kurpiów. Zamordowany przez Niemców w Auschwitz

z bibułkowych kwiatów i roślinnych gałązek. Każda z nich jest osobną historią, zapisem cierpliwości i dumy.

Konkurs kurpiowskich palm wielkanocnych to coś więcej niż rywalizacja. To rytuał. Palma ma sięgać nieba, bo im wyższa, tym większa nadzieja na zdrowie i szczęście. W procesji palmy kołyszają się nad głowami wiernych niczym las — symbol odradzającego się życia. Po nabożeństwie w bazylice palmy trafiają do dzwonnicy, gdzie można je oglądać jak dzieła sztuki. Ale prawdziwa ich wartość nie leży w nagrodach. Leży w tym, że co roku ktoś młody uczy się robić swoją pierwszą palmę, powtarzając gesty babci i matki. W ten sposób tradycja nie umiera — zmienia tylko dłonie.

MIEJSCE TRWANIA

Myszyniec pamięta wojny, pożary i wysiedlenia. Pamięta żołnierzy poległych w 1920 r. i tych, którzy zginęli we wrześniu 1939. Ale nie żyje wyłącznie przeszłością. Żyje rytmem świąt, pieśni i spotkań. Regionalne Centrum Kultury, procesje wpisane na listę dziedzictwa niematerialnego, codzienna obecność tradycji — to wszystko sprawia, że miasto trwa. Nie zatrzymało się w czasie.

Po prostu, idzie własnym tempem. I może właśnie dlatego, gdy wyjeżdża się z Myszynca, ma się wrażenie, że coś zostaje w środku — jak echo dzwonów, jak zapach puszczy po deszczu.

22.>>

■ Mural poświęcony żołnierzom AK w centrum Myszynca

21.>>

Bo są miejsca, które się zwiedza, i są takie, które się nosi w sobie. Myszyniec należy do tych drugich.

NOC, W KTÓREJ KURPIE SPOTKAŁY JAPONIĘ...

W Myszyncu, w starej dzwonnicy, przy świetle świec, cisza miała imię. A właściwie dwa: Zenon i miłość. Noc Poezji poświęcona Bratu Zeno nie była akademią ku czci ani kolejną rocznicową celebrą. Była spotkaniem — z człowiekiem, z jego drogą i z pytaniem, czy dziś jeszcze potrafimy żyć tak bezinteresownie.

Zenon Żebrowski urodził się na kurpiowskiej ziemi, w Surowem, w świecie prostym, twardym i wymagającym. Kurpie nie uczą wielkich słów — uczą wytrwałości. Może dlatego później, już jako franciszkanin, potrafił przejść pół świata i nie zgubić po drodze ani wrażliwości, ani pokory. W Japonii stał się kimś więcej niż misjonarzem. Stał się znakiem. Brat Zeno nie głosił kazań z ambony. On głosił Ewangelię rękami: budując sierociniec, „Miasta Mrówek”, przytulając dzieci osierocone przez wojnę i atomową apokalipsę Nagasaki. Gdy język nie nadążał, zostawał czyn. Gdy brakowało pojęć — rodziła

Pomnik br. Zenona Żebrowskiego z dwoma dziewczynkami — małą Japonką i Kurpianką

się nowa praktyka. Japończycy nie mieli wówczas słowa na wolontariat. On po prostu był.

Nie sposób mówić o nim bez wspomnienia o człowieku, który otworzył mu drogę do Japonii — Maksymilianie Kolbe. Dwóch zakonników, dwa różne temperamenty, a jedna intuicja: że miłość musi być konkretna. Że nie wystarczy wierzyć — trzeba działać. Kolbe oddał życie w Auschwitz. Że-

browski oddał je powoli, dzień po dniu, wśród bezdomnych, chorych, zapomnianych. Japończycy nazywali go Bratem Zeno, Czerwonobrodym, Świętym Mikołajem w czarnym habicie. Cesarz Hirohito kłaniał się przed nim. A on? Pozostał sobą — zakonnikiem z Kurpiów, który wierzył, że „każde dziecko jest piękne”, a ludzie, bez względu na rasę i kulturę, „składają się z tych samych pierwiastków”. W ostatnich latach życia, już przykutego do szpitalnego łóżka w Tokio, odwiedził go Jan Paweł II. Symboliczne spotkanie dwóch światów, dwóch biografii, jednej wiary. Potem przyszła śmierć — cicha, bez fanfar.

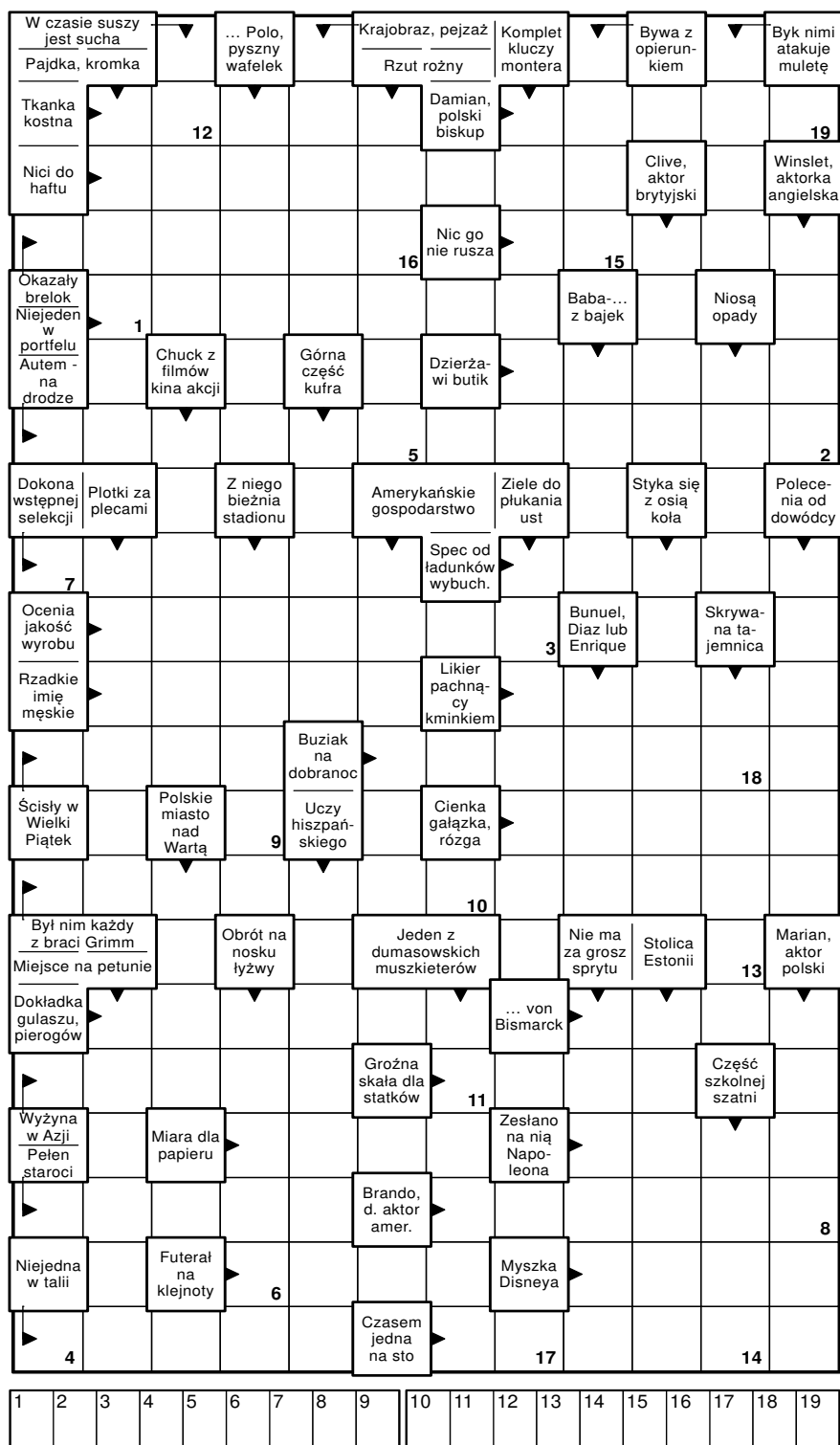
Ale historia Brata Zeno nie umarła. Wróciła do Myszynca. W wierszach, w pieśniach, w skupieniu słuchaczy zgromadzonych w dzwonnicy. W słowach organizatorów, którzy mówili o „autentycznym świadku bezinteresownej miłości”. I w pytaniu, które zawisło między świecami — czy dziś, w świecie nadmiaru słów i deficytu sensu, potrafilibyśmy pójść jego śladem — przypomniawszy, że z małej kurpiowskiej wsi można dojść bardzo daleko — nawet na drugi koniec świata. I że największe mosty między kulturami buduje się nie z idei, lecz z serca.

Leszek Wątróbski
Fot. autor

Figury muzykantów kurpiowskich w centrum Myszynca

Krzyżówka

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 30 CZERWCA – 1 LIPCA

Poziomo: OSCAR - SILOS - PRZYMORZE - POKUS - PLUSK - LEKARZ - KONTUSZ - ZAWADA - AISZA - KATYŃ - ŚLĄSKIE - AZOIK - TARAS - BESSA - NICOLE - RABIN - GRETA - RABATKA - BRAT - RAKSA - SOJKA - RATTAN - FOLKLOR - PIRAT - BIOLOG - SODA - MEWA - ZECER - TRAJAN - RYBA - MADA

Pionowo: TORPEDA - LAWINA - OFICER - SZOK - WIĄZ - BAJOR - CYKADA - SOBOTA - KLASER - AMUR - DEKIEL - TRAKTORY - BROSZKA - IKSESKA - AKROBATA - SZPINAK - TARG - SARI - BIEL - TIARA - ARBAT - OMAM - UPUST - ROBER - TULEJA - KOKS - SZYBA - ITAKA - OWAD - KAZAŃ - SENAT - NAGANA

Hasło: Bezpośredni kontakt

Uśmiechnij się!

Dlaczego nie wstajesz? – pyta Marka w autobusie starsza pani i spogląda na niego karcąco.

– Już ja dobrze panią znam. Ja wstanę, a pani zajmie mi miejsce.

Przez wieś jadą wozy cyrkowe. Nagle do uszu jadących cyrkowców dochodzi przeraźliwy wrzask. Na podwórku, obok jednej z chałup jakiś chłop podskakuje w górę na wysokość komina, robi podwójne salto i spada na ziemię. Z jednego z wozów cyrkowych wybiega dyrektor cyrku.

– Panie, widownia będzie zachwycona! Angażuję pana! Za jeden taki skok podczas przedstawienia dostanie pan 500 euro!

– Eee, tam. Za 500 euro nie będę się co wieczór walił siekierą w nogę.

W aptece pacjent otrzymał pudełko z lekarstwami. Pyta panią magister:

– Przepraszam, jak to się otwiera?

– Wszystkie informacje są w środku – odpowiada aptekarka.

Jasiu, umiesz liczyć?

– Tak, tato mnie nauczył.

– To powiedz, co jest po sześciu?

– Siedem.

– Świetnie, a po siedmiu?

– Osiem.

– Brawo, nieźle cię tato nauczył, a co jest po dziesięciu?

– Walet.

Nowak pyta Kowalskiego:

– Zbyszek, twoja żona jest brunetką czy blondynką?

– Nie mam pojęcia.

– Jak to?

– Dwie godziny temu poszła do fryzjera, ale jeszcze nie wróciła.

Po ogoleniu klienta fryzjer mówi:

– Gotowe. Płaci pan 8 euro.

– Jak to? Przed goleniem mówił pan, że będzie kosztować 5 euro!

– Tak, mówiłem, ale musi pan dopłacić za trzy opatrunki, które panu założyłem na rany.

Żona do męża:

– Ok. Mów po dobroci jak było, bo jak sama sobie wymyślę to dopiero będziesz miał przerąbane!

PROJEKT
FINANSUJE
DOM KULTURY POLSKIEJ
W WILNIE

Senat Polonia 2026

Zadanie współfinansowane
ze środków
Kancelarii Senatu

   Fundacja
POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE
ul. Sena 10, Warszawa

 **SOL
ORIENT**
OGŁASZA NABÓR NA

Masz talent?
Pokaż go po swojemu!
Scena czeka
na Ciebie.

AKADEMIA TEATRALNA 3

Nagraj krótki filmik:
taniec, śpiew, monolog,
improvizacja lub inna
forma artystycznej
ekspresji - i wyślij go
razem ze zgłoszeniem na:

my.sol.orient@gmail.com

**NABÓR TRWA
DO 7 LIPCA
2026**

WIEK
15-29 lat

MASZ PYTANIA?
DZWOŃ:
➔ +370 679 79839

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody. Tel. +370 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Kupię mieszkanie w Wilnie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty. Tel. +370 683 73159

USŁUGI

Doświadczony niewidomy masażysta pomoże w łagodzeniu waszych dolegliwości. Różnego typu masaże — od 14 euro. Tel. +370 675 73 750

Instalacja grobów. Produkcja pomników i tablic pamiątkowych. Renowacja starych grobów i inne prace. Umowa. Gwarancja, www.gravas.lt Tel. +370 670 06 868.

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie

doświadczenie. Tanio kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji.

Tel. +370 677 34 202

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo. Tel. +370 606 97 218

SPRZEDAŻ

Sprzedajemy różnego rodzaju suche, rąbane drewno na opał w Wilnie i rejonie wileńskim. Starannie ułożone. Dostarczamy.

Tel. +370 686 866 68

Sprzedam drewno opałowe. Drewno porąbane lub w kłódkach. Tel. 0 679 14150

Sprzedam kamienie polne. Materiał może służyć do budowy ogrodzeń, alejek, tarasów, palenisk, kwietników, na podmurówki i in. Załadunek oraz transport we własnym zakresie. Cena 20 euro/tona. Tel. +370 600 18 083 (Leon)

NAPRAWIAMY

- telewizory (LCD, plazmowe)
 - komputery • monitory
 - kamery wideo
 - wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
 - radiotelefony
 - mikrofalówki, odkurzacze.
- Wykonujemy skomplikowany remont. Udzielamy gwarancji.

Vilnius, ul. Kauno 34
tel. +370 655 222 34
www.taisykla.com

KAWIARNIA

SULTINIAI

- Smaczne pierożki z nadzieniem
- Aromatyczna kawa, herbata
- Szybka obsługa
- Gorące dania

Znajdą nas Państwo w samym centrum stolicy:
Vilnius, Jogailos 6
tel. 262 40 67, +370 5 212 43 91,
+370 612 62339

LIUCINA JAKOVIČ

Certyfikowana broker nieruchomości
+370 635 215 06; liucina.jakovic@vilniausturtas.lt
www.vilniaus-turtas.lt; Ulonų g. 5, Vilnius (IV aukštas)

Pomagam spełniać marzenia o nowym domu.
Skuteczna sprzedaż i bezpieczny zakup nieruchomości w Wilnie i rejonie wileńskim.

Serwis pojazdów użytkowych
**poszukuje pracowników na stanowiska:
mechanik samochodowy, elektryk samochodowy.**

Oferujemy konkurencyjne wynagrodzenie
1200-3000 € netto na rękę miesięcznie
oraz dobre warunki pracy.

Osoby zainteresowane prosimy o kontakt
telefoniczny pod numerem: **+370 655 15964.**

Festiwal MUZYKA W PAŁACU BALIŃSKICH W JASZUNACH 2026
5 lipca - 16 sierpnia

Organizatorzy:

Festiwal finansują:

Patronat honorowy koncertu Orkiestry Instrumentów Dętych Warszawskiej Opery Kameralnej „Musical Antiques Collegium Varsoviense”

Patronat medialny:

WSTĘP WOLNY!

TVP
WILNO

06.30 S. „Wileńska Podcastownia”
07.20 „Pozyteczni.pl”
07.45 „Przepis dnia”
07.50 „Gwiazdorska kuchnia Ani”
08.15 S. dok. „Przyrodnik na tropie”
08.40 „Rozmowy (nie)wygodne”
09.10 „Jesteśmy stąd”
09.15 S. dok. „Przestrzeń pamięci”
09.45 S. „Z Historią na Ty”
10.05 „Całkiem niezła historia”
10.20 „Gra słów. Krzyżówka”
10.45 „Słownik polsko@polski”
11.10 S. „Bajnutki”
11.20 „Tchnienie – na – tchnienie”
11.40 S. „M jak miłość”
12.30 „Info Wilno”
12.35 „Res Poloniae”
13.05 „Polacy to wiedzą!”
13.30 „Moje Przeboje”
13.55 S. dok. „Witos”
14.55 S. dok. „Astronarium”
15.20 Koronka do Miłosierdzia Bożego
15.40 S. „Klan”
16.00 S. „Barwy szczęścia”
16.30 S. „Alchemik”
16.45 „Info Portal”
16.55 „Ex Libris”
17.20 S. „Za marzenia”
18.05 „Całkiem niezła historia”
18.10 „Info Wilno”
18.30 „Wileńszczyzna w obiektywie”
18.35 „Studio Wilno”
19.05 S. „Na sygnale”
19.30 „Z pamięci”
19.40 „Kobiety w drodze”
20.05 „Całkiem niezła historia”
20.20 „Program informacyjny”
20.45 S. „Komisarz Alex”
21.30 „Z pamięci”

21.35 S. „Siostry”
22.20 „Res Poloniae”
22.50 „Info Wilno”
23.10 „Wileńszczyzna w obiektywie”
23.15 „Studio Wilno”
23.45 „Przestrzeń pamięci”
00.10 S. „Za marzenia”

LRT | TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości”
9.00 S. „Policja Kryminalna Linzu”
9.45 S. „Sch-nell ermittelt”
10.35 S. „Kancelaria prawna”
11.25 S. „Doc Martin”
12.15 „Zgaduj i zgaduj”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Miasta nadbrzeżne świata”
14.00, 15.00, 16.00, „Wiadomości”
14.20, 15.15 „Dzień dobry Litwo”
16.30 S. „Dziśka Dolina”
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 Wiadomości
19.30 „Chleb i gry”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 S. „Oxen”
22.20 S. „ Fargo”
23.15 S. „Kalendarz Natury. Czerwiec”
00.10 S. „Doc Martin”

6.00 S. anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry”
7.00 S. „Pani chłopka”
8.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”
9.00 S. „Świeża krew”
10.00 S. „Monika potrzebuje miłości”
11.00 S. „Ode-

głe miasto”
12.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”
13.00 „Bogacz i biedaczka”
14.00 S. „Pułapka miłości”
15.00 S. „Bajka nocy”
16.00 Wiadomości
16.30 S. „Moje życie to tylko morderstwo”
17.30 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 Od...do...
20.00 „Niebezpieczne związki”
21.00 „Zaskocz mnie”
21.30 Wiadomości
22.30 Dramat
00.50 S. „FBI”

LRT | PLUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Gospodarstwa domowe ożywają”
6.30 Poranne dźwięki
9.00 Dzień dobry, Litwa
11.30 Jesteśmy Ukraińcami
12.00 Myśli na święta
12.30 Legendy
13.30 Spacer
14.00 Zgaduj i zgaduj
14.30 „100 z was”
16.00 Euromaxx
16.30 Kuchnia Beaty
17.30 Temat dnia
18.15 Pamiętajmy
18.30 Dziedzictwo
19.15 Euromaxx
19.30 „W poszukiwaniu ciszy” film dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Dramat
23.15 Euromaxx
23.30 Spacer
00.00 S. „Dziśka Dolina”

6.00 „Świat według kobiet”
7.00 „Zagłada marzeń”
8.30 S. „Kobiety kłamią lepiej”
9.30 S. „Lekarka”

z miasteczka”
11.00 S. „Komisarz Rex”
12.00 S. „Nici duszy”
14.00 S. „Dziśka pszczoły”
15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiadomości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 S. „Szczęśliwy dom”
21.00 „Wieczorne wiadomości TV3”
21.20 „Sport TV3”
22.00 „Wielka Dziesiątka”
22.30 „GOAL’as”
22.45 Światowe mistrzostwa piłki nożnej

6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 S. „Realna mistyka”
8.30 S. „Hudson & Rex”
9.30 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „FBI”
13.20 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Poniżej pokładu. Morze Śródziemne”
16.00 S. „Kod”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „S.W.A.T.”
20.00 S. „911”
21.00 Film fab.
22.50 Film fab.
00.45 S. „S.W.A.T.”

Irytas.tv

06.00 S. „Stary”
07.30 Litwa na żywo.
08.00 Sad i ogród
8.30 „Drogi partyzanckie” film dok.
09.30 „Pułapka na miód”
10.30 Trzymajcie się
11.30 „Nieodkryta Rosja”
12.30 „Pyszne życie”

13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Stary”
15.30 Pierwszy raz
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.30 Cel podróży
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Pogoda
20.20 S. „Okopy śmierci”
21.25 Trzymajcie się
22.30 Reporter
22.58 Pogoda
23.00 Litwa na żywo
00.00 „Nieodkryta Rosja” film dok.
01.00 Nowy dzień

5.40 „Limit”
6.30 „Samotny na zimnie”
8.00 S. „Kobra 11”
9.00 „Chicago Fire 3”
10.00 „GOAL’as”
10.15 Światowe mistrzostwa piłki nożnej
12.30 „Inny świat. Pakistan”
14.00 „Słodkie Włochy Davida Rocka”
14.30 „Samotny na zimnie”
16.00 „Limit”
17.00 „Prawo i porządek”
18.00 S. „Kobra”
19.00 „Potępieni”
19.30 Światowe mistrzostwa piłki nożnej
20.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
21.00 Dramat
23.00 S. „See”
00.05 „Jazda z Normanem Reedusem”

6.00 S. „Kakawa”
7.00 S. „Zakazany owoc”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Pravie żonaty”
10.00 S. „List pożegnalny”
11.00 S. „Mistrzowie zbrodni”

12.00 S. „Lucifer”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Alert. Jednostka ds. Osób Zaginionych”
15.00 S. „Anupamaa”
15.35 S. „Mangal Lakshmi”
16.30 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills”
19.00 S. „Lucifer”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Tatort”
22.55 S. „Alert. Jednostka ds. Osób Zaginionych”
23.55 S. „Tatort”

06.00 S. „Złoty chłopak”
06.50 S. „Akcja 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Pełnia Wiary”
09.00 „Serwis Info”
09.10 S. „Janosik”
10.15 S. „Ranczo”
11.10 S. „Komisarz Alex”
12.05 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 Serwis Info
13.10 Agrobiznes
13.45 „To się opłaca”
14.00 Sprawa dla reportera
15.00 S. „Złoty chłopak”
16.00 „Serwis Info”
16.25 „Gra słów. Krzyżówka”
17.00 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.25 „Jaka to melodia?”
19.05 „Reporterzy”
19.25 S. „Akcja 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 S. „Ojciec Mateusz”
22.25 „Mundial 2026”
00.30 „Biało 0 Czerwoni z Chrzasty” film dok.

07.05 „Afisz kulturalny ekstra”
07.15 „Reminiscencje z Opola”
07.45 „Tamte lata, tamte dni”
08.25 S. „Pan wzywał, Milordzie?”
09.25 „Informacje kulturalne”
09.55 S. „Siędem życzeń”
11.05 „Personel” film obycz.
12.30 „Profesor na drodze” film TVP
13.55 „Reżyserzy – Wes Anderson”
15.00 „Noce i dnie”
16.05 „Romeo i Julia z Saskiej Kępy” dramat
18.05 S. „Siędem życzeń”
19.15 „Jim Morrison” dokument
19.55 S. „Pan wzywał, Milordzie?”
21.00 „Kronika wypadków miłosnych” film fab.
23.20 „Jim Morrison – ostatnie dni w Paryżu”

07.00 „Dziennik Regionów”
07.20 „Dlaczego krowa...”
07.30 „Słownik polsko@polski”
08.00 „Rosół polski”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.30 Stacja Innowacja
12.50 Przepis dnia
13.00 Polacy Świata
13.10 S. „Miłość nad rozlewiskiem”
14.50 „Daję słowo”
15.40 „Turystyczna Jazda”
16.00 „Słowo daję!”
16.10 „Tamte lata, tamte dni”
16.40 „Słownik polsko@polski”
17.10 „Na festiwalowej scenie”

17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Gra słów. Krzyżówka”
18.30 „Teleexpress”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „UNESCO: Skarby Polski”
19.45 Info Wilno
20.05 „Wileńszczyzna w obiektywie”
20.15 S. „Ranczo”
21.10 Program informacyjny
21.50 „Korona Gór Polski”
22.20 „Polonia 24. Tygodnik”
23.25 S. „Profilanka Jastrzę”
00.15 Dziennik Regionów

07.25 „Był taki dzień”
07.28 „Słownik polsko@polski”
07.50 „Okrasa łamie przepisy”
09.10 „Król strzelców” film dok.
09.35 „Czterdziestolatek”
10.30 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
10.35 „Świder” film dok.
11.00 „Korona Gór Polski”
11.25 „Wszystkie kolory świata”
12.20 „Ex Libris”
12.40 „Na Tropach Historii”
12.50 „Podziemne Włochy”
13.50 „Piosenką przez historię”
14.00 „Tajemnice kultowych seriali”
14.50 „Arrasów dzieje osobliwe”
15.15 „Królowie”
15.40 „Czterdziestolatek”
16.30 „Polski El Greco” film dok.
17.25 „Sensacje XX wieku”
19.15 „Czas honoru”
20.00 „Polska i świat z historią w tle”
20.35 „Ex Libris”

20.55 „Flesz historii”
21.15 „Oficer”
22.10 „Był taki dzień”
22.15 „Czas pieniądza”
22.30 „Mała Polska w Indiach” film dok.
23.20 „Zagłębie. Pamięć”
24.00 „Sensacje XX wieku”

00.35 Nadzieja
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Sanktaria polskie
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Rozmowy niedokończone
03.25 Święty na każdy dzień
03.30 Bóg z nami
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyzna
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Pani Mazowska
07.00 Audycja Generalna Ojca Świętego Leona XIV z Watykanu
08.00 Po stronie prawdy
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.35 Słowo życia
09.40 Dzielna niewiasta
09.55 Święty na każdy dzień
10.00 Na zdrowie
10.20 Bóg z nami
10.45 Oświadczenie Fundacji Lux Veritatis w sprawie Muzeum Pamięć i Tożsamość
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy niedokończone

12.25 Myśląc Ojczyzna
12.35 Przyroda i ludzie
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Wykłady z kongresu
13.50 Akademia Polakości
14.00 Męczennik za prawdę bł. ks. Antoni Rewera
14.20 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Powołanie w powołaniu
16.00 Po stronie prawdy
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
17.35 Sól ziemi
18.00 Modlitwa w Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu
20.25 Akademia prolife
20.30 Każdy ma-luch to potrafi
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Śladami historii
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Głos serca
23.45 Kapelani niepodległej

7.00 „Mistrzowie samochodów”
10.00 „Stare dobre rzeczy”
12.00 „Łowcy staroci”
18.00 „Inny garaż”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
20.00 „Łowcy staroci”
21.00 „Stare dobre rzeczy”
23.00 „Zapomniane i porzucone”

06.30 S. „Superkole ABC”
06.55 „Imbir i Cytryna”
07.20 S. dok. „Okrasa łamie przepisy”
07.45 „Szlakiem Kolberga”
08.10 „Res Poloniae”
08.35 „Portrety”
08.40 S. dok. „Prze-strzeń pamięci”
09.05 S. dok. „Z Historią na Ty”
09.25 S. dok. „Całkiem niezła historia”
09.45 „Gra słów. Krzyżówka”
10.10 „Moda na język polski”
10.35 S. „Przyjaciele”
10.50 „Kobiety w drodze”
11.15 S. „M jak miłość”
12.05 „Info Wilno”
12.10 S. dok. „Dobre historie”
12.35 „Hity wszech czasów”
13.30 S. dok. „Czas Gdyni”
14.20 S. dok. „Notacje”
14.30 S. dok. „Sonda 2”
15.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
15.20 S. „Klan”
15.40 S. „Barwy szczęścia”
16.10 S. „Przyjaciele”
16.25 „Info Portal”
16.35 S. dok. „Unia kulinarna”
16.55 S. „Na dobre i na złe”
17.45 „Wynalazki na medal”
18.00 „Info Wilno”
18.20 „Wileńszczyzna w obiektywie”
18.25 „Studio Wilno”
18.55 S. „Na sygnale”
19.20 „Jesteśmy stąd”
19.30 S. dok. „Dobre historie”
19.50 S. dok. „Portrety wileńskie”
20.10 „Program informacyjny”

20.40 „Zielone kasztany”
22.00 „Z pamięci”
22.05 S. „Ojciec Mateusz”
22.50 „Info Wilno”
23.10 „Wileńszczyzna w obiektywie”
23.15 „Studio Wilno”
23.45 S. dok. „Prze-strzeń pamięci”
00.10 S. „Na dobre i na złe”
01.00 „Program informacyjny”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, **6.40**, **7.07**, **3.37**, **8.07**, **8.40** „Dzień dobry Litwo”
6.30, **7.00**, **7.30**, **8.00**, **8.30** „Wiadomości”
9.00 S. „Policja Kryminalna Linzu”
9.45 S. „Sch-nell ermittelt”
10.35 S. „Kancelaria prawna”
11.25 S. „Doc Martin”
12.15 „Zgaduj i zgaduj”
12.45 „Kto i dlaczego?”
13.15 S. dok. „Miasta nadbrzeżne świata”
14.00, **15.00**, **16.00**, „Wiadomości”
14.20, **15.15** „Dzień dobry Litwo”
16.30 S. „Dzi-ka Dolina”
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 „Wiadomości”
19.30 „Więc gdzie dalej?”
20.30 Panorama
21.00 Złoty umysł
22.15 Dramat
00.15 Film fab.

6.00 S. anim.
6.30 S. anim.
7.00 S. „Pani chłopka”
8.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”

9.00 S. „Świeża krew”
10.00 S. „Monika potrzebuje miłości”
11.00 S. „Odległe miasto”
12.00 „Miłość od pierwszego wejrzenia”
13.00 „Bogacz i biedaczka”
14.00 S. „Pułapka miłości”
15.00 S. „Bajka nocy”
16.00 „Wiadomości”
16.30 S. „Moje życie to tylko morderstwo”
17.30 „Dobry wieczór, Litwo”
18.30 „Wiadomości”
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 Komedia
21.30 Film fab.
23.20 Film fab.

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Litewskie diamenty”
6.30 „Poranne dźwięki”
9.00 „Dzień dobry, Litwa”
11.30 „Nasza rosyjska ulica”
12.00 „Litewskie diamenty”
12.30 „Legends”
13.30 „Spacery”
14.00 „Zgaduj i zgaduj”
14.30 „Granice języka”
15.00 „Litwin w sercu”
16.00 „Oto kino”
16.30 „Kuchnia Beaty”
17.30 „W poszukiwaniu ciszy” film dok.
18.30 S. „Dziadziectwo”
19.15 „Euromaxx”
19.30 „Plan B. Jak rozwijać myślenie krytyczne i umiejętność oceny rzeczywistości”
20.00 „Eksperyment”
20.30 „Panorama”
21.00 „Dramat”
23.10 „Chleb i gry”
00.05 S. „Dzi-ka Dolina”

6.00 „W świe-

cie zwierząt”
6.30 „Zrób sam”
7.00 S. „Szczęśliwy dom”
8.00 „Gliny”
8.30 S. „Kobiety kłamią lepiej”
9.30 S. „Lekarka z miasteczka”
11.00 S. „Komisarz Rex”
12.00 S. „Nici duszy”
14.00 S. „Dzi-kie pszczoły”
15.00 „Simpsonowie”
16.00 „Wiadomości TV3”
16.27 „Pogoda TV3”
16.30 „Pomoc TV”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Epoka lodowcowa” film anim.
21.00 „Wieczorne wiadomości TV3”
21.30 „GOAL’as”
21.45 „Światowe mistrzostwa piłki nożnej.”
00.05 „Dramat”

6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 S. „Realna mistyka”
8.30 S. „Hudson & Rex”
9.30 S. „Kod”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „FBI”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 „Poniżej pokładu. Morze Śródziemne”
16.00 S. „Kod”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „Policja 24/7”
21.00 „Thriller”
23.10 „Thriller”
01.00 S. „Hudson & Rex”

05.00 „Nowy dzień”
06.00 S. „Stary”
07.30 „Litwa na żywo”

08.30 „Chcę pracować”
09.00 „Godzina TV Wolność”
12.00 „Kod zdrowia”
13.00 „Nowy dzień”
14.00 „Nieproszona miłość”
15.00 „Łato na wzgórze”
15.30 „Sad i ogród”
16.00 „Reporter”
16.28 „Pogoda”
16.30 „Godzina z Valatką”
17.30 „Wszystko jest mierzone”
18.00 „Reporter”
18.28 „Pogoda”
18.30 S. „Stary”
20.00 „Reporter”
20.18 „Pogoda”
20.30 „Koncert”
22.30 „Reporter”
22.58 „Pogoda”
23.00 „Anatomia mieszkania”
23.30 „Godzina z Valatką”
00.30 „Urodzeni pod szczęśliwą gwiazdą”

6.00 „Limit”
7.00 „Samotny na zimnie”
8.00 „Sprząta-cze domowi”
9.00 „Chicago Fire 3”
10.00 „GOAL’as”
10.15 „Światowe mistrzostwa piłki nożnej”
12.30 „Wielka Dziesiątka”
13.10 „Inny świat. Pakistan”
14.30 „Samotny na zimnie”
16.00 „Limit”
17.00 „Chicago Fire 3”
18.00 S. „Kobra 11”
19.00 „Niekochani”
19.30 „Światowe mistrzostwa piłki nożnej”
20.00 „Gliny”
21.30 „Gra „galVOK””
00.00 „Film fab.”

6.00 S. „Kakawa”
7.00 S. „Zagubio-ny w miłości”
8.00 S. „Niewidoma”

9.00 S. „Prawie żonaty”
10.00 S. „List pożegnalny”
11.00 S. „Mistrzowie zbrodni”
12.00 S. „Lucifer”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Alert. Jednostka ds. Osób Zaginionych”
15.00 S. „Anupamaa”
15.35 S. „Man-gal Lakshmi”
16.30 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills”
19.00 S. „Lucifer”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Ci-chy świadek”
23.10 S. „Alert. Jednostka ds. Osób Zaginionych”
00.10 S. „Ridley. Gościnność”

06.00 S. „Złoty chłopak”
06.50 S. „Aka-cjowa 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Welon, fura i brawura”
09.00 „Serwis Info”
09.15 S. „Janosik”
10.20 S. „Ranczo”
11.15 S. „Komisarz Alex”
12.05 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 Serwis Info
13.10 Agrobiznes
13.40 Magazyn Rolniczy
13.55 „Opowieści z dzikiego Madyry” film dok.
15.00 S. „Złoty chłopak”
16.00 Serwis Info
16.25 Gra słów. Krzyżówka
17.00 S. „Dzie-dzictwo”
18.00 „Teleexpress”

18.25 „Jaka to melodia?”
19.05 „Reporterzy”
19.25 S. „Aka-cjowa 38”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 „Mundial 2026”
01.30 „Zakochany anioł” komedia

07.05 „Afisz kul-turalny ekstra”
07.10 „Remini-scencje z Opola”
07.50 „Tamte lata, tamte dni”
08.30 S. „Pan wzy-wał, Milordzie?”
09.25 „Kolekcja – Andrzej Wróblewski”
09.55 S. „Sie-dem życzeń”
11.15 „Stromboli, ziemia Boga” dramat
13.05 „Jim Morri-son – ostatnie dni w Paryżu” dok.
14.20 „Benefis Zbi-gniewa Wodeckiego”
15.10 „Muzeum Polskiej Piosen-ki – Wodecki”
15.30 „Księżę sezonu” film TVP
16.40 „Wakacje z Madonną” film obcy.
18.05 S. „Sie-dem życzeń”
18.55 „Bon Jovi” dokument
19.25 S. „Pan wzy-wał, Milordzie?”
20.00 S. „Sherlock Holmes – Mor-derstwo w Ab-bey Grange”
21.00 „Koncert”
23.50 „Kronika wypadków miło-snych” film fab.

07.00 „Dziennik Regionów”
07.20 „Dłaczego krowa...”
07.30 „Prywatne życie zwierząt”

08.00 „Makłowicz w podróży”
08.30 Pytanie na śniadanie
12.30 „Kresowe grody i rody”
12.50 Przepis dnia
13.00 Polacy Świata
13.10 S. „Ja wam pokażę!”
14.50 „Polonia 24. Tygodnik”
16.00 Słowo daję!
16.10 „Wszystko przed nami”
16.40 „Gwiazdy opol-skich kabaretów”
17.00 „Miłosz” film dok.
18.00 „Gra słów. Krzyżówka”
18.30 „Teleexpress”
18.50 „Te-leexpress Extra”
19.15 „Horn-sund wzywa”
19.45 Info Wilno
20.05 „Wileńszczy-zna w obiektywie”
20.15 „63. KFPP w Opolu”
21.10 „Program informacyjny”
21.50 S. „Echo serca”
22.40 S. „Na sygnale”
23.40 „Moje Przeboje”

07.25 „Był taki dzień”
07.27 „Słownik polsko@polski”
07.50 „Zakochaj się w Polsce”
09.00 „Polacy w kosmosie”
09.25 „Flesz historii”
09.45 „Czter-dziestolatek”
10.40 „Miejsce z historią”
10.55 „Czter-dziestolatek”
11.40 „Rzecz Polska s.l.”
11.50 „Historia kuchni polskiej”
12.30 „Polacy na ratunek Żydom”
13.50 „Jacek Cygan. Życie jest sztuką”
14.45 „Koło historii”
15.10 „Królowie”
15.40 „Byłem

wszędzie. Olgierd Budrewicz”
17.05 „Sensa-cje XX wieku”
18.05 „Czas honoru”
18.50 „Myśliciele”
19.55 „Wszystkie kolory świata”
20.45 „Giganci nauki”
21.00 „Polowa-nie na ómy”
22.50 „Historia w postaciach zapisana”
00.30 „Zdobycy Karpat”

01.00 Modlitwa w Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu
03.25 Święty na każdy dzień
03.30 Każdy ma-luch to potrafi
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Śladami historii
05.00 Apel Ja-snogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Przetrawiliśmy
06.30 Podobni do ewangelicz-nego siewcy
07.00 Camino de Vistula
07.45 Kantorowice
08.05 Kurierskim szla-kiem. Azymut Węgry
08.55 Poczet Wiel-kich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.40 Słowo życia
09.45 Rozmowy o miłosierdziu
10.10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
10.35 Święty na każdy dzień
10.45 Jestem mamą
11.00 Informacje dnia
11.15 Na pallotyń-skim wzgórzu
12.25 Śladami historii
12.35 Natura et Homo
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Głos serca
14.05 Cudowne oca-lenie Jana Pawła II
14.30 Msza świę-ta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Drzwi do lasu
15.55 Słowo życia
16.00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia
16.20 Mocni w Wierze
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Natura Obiektywnie
17.35 Harcerz nr 1. Rzecz o Andrze-ju Małkowskim
18.30 Łączy Nas Historia
18.55 Poczet Wiel-kich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Wester-platte Młodych
20.00 Warto za-uważyć... w mija-jącym tygodniu
20.30 Historie Sta-rego Testamentu
20.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Śladami historii
22.00 Apel Ja-snogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Z nie-bem w sercu
23.55 Przegląd Ka-tolickiego Tygodnika „Niedziela”

7.00 „Mistrzowie samochodów”
10.00 „Stare do-bre rzeczy”
14.00 „Gorącz-ka złota”
18.00 „Inny garaż”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
20.00 „Renowatorzy”
21.00 „Codzienność służb granicznych”
23.00 „Zapomnia-ne i porzucone”

TVP
WILNO

06.30 „Info Wilno”
06.50 „Wileńszczyzna w obiektywie”
06.55 „Studio Wilno”
07.25 „Domisie”
07.50 „Rok w ogrodzie”
08.25 „Unia kulinarna”
08.40 S. dok. „Wojownicy czasu”
09.10 „Tygiel”
09.30 „Prywatne życie zwierząt”
09.55 „Kulinarne wędrówki z Jolą Kleser”
10.20 „Domisie”
10.45 S. „Magiczne drzewo”
11.15 „Hity wszech czasów”
12.05 S. „Plebani”
12.50 „Daję słowo”
13.40 „Polonia 24”
14.40 „Imbir i Cytryna”
15.05 „Słowo daję!”
15.10 S. „Komisarz Alex”
16.00 „Koronka do Miłosierdzia Bożego”
16.20 „Tygodnik Moralnego Niepokoju”
16.45 S. „Ojciec Mateusz”
17.30 „Balans bieli”
18.00 „Jesteśmy stąd”
18.05 S. „Pan Mama”
19.00 „Info Wilno”
19.20 „Przystań nad Biblią”
19.30 „Kultowe rozmowy”
19.55 „Jesteśmy stąd”
20.00 „Polacy to wiedzą!”
20.25 S. dok. „Portrety dokumentalne”
21.00 „Lato z Radiem i Telewizją Polską”
22.55 „World News Flash”
23.15 „Pożyteczni.pl”
23.40 „Info Wilno”
00.05 S. „Siostry”
00.45 „World News Flash”

LRT | TV

6.00 „Hymn Repu-

bliki Litewskiej”
6.02 „Znane nieznane kobiety”
7.00 „Historie rzeczy”
8.00 „Jeśli nie grzyby”
8.30 „Mój paszport kłamie.”
9.00 „Dzień do bry, Litwo”
9.30 „Wiadomości. Pogoda”
9.35 „Dzień do bry, Litwo”
10.30 „Wiadomości. Pogoda”
12.00 S. dok. „Wydry z Uptown”
12.55 S. dok. „Tajemnice z góry”
13.50 „Ojciec Brown”
15.30 Wiadomości
15.45 Dajmy czadu!
17.00 Gospodarstwa domowe ożywają
17.30 Wiadomości
18. Litewski Festiwal Pieśni Szkolnej
19.30 Styl
20.30 Panorama
21.00 Mój strój narodowy
22.00 Litewski Festiwal Pieśni Szkolnej
00.30 „Earl i ja, i umierająca dziewczyna” dramat

6.00 „Przyłapani!”
9.00 „Ace Ventura Junior” komedia
10.55 „Spider-Man 2” film fab.
13.30 „Mocne uderzenie” komedia
15.40 „Jaś Fasola” komedia
16.15 „Zatańcz ze mną” komedia
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „Tarzan: Legenda” film fab.
21.40 „June i John” dramat
23.35 „Zawrót głowy” komedia

LRT | PLUS

6.00 „Hymn Repu-

6.02 „Notatki przyrodnika”
6.30 „Dzieci tysiąclecia Litwy”
7.25 „Złoty umysł”
8.30 „Encyklopedia Gustava”
9.00 „Gen ciekawości”
9.30 „Litewskie diamenty”
10.00 „Co słysząc, sąsiedzie?”
10.30 „Pogoń. Vytis”
11.00 „Jesteśmy Ukraińcami”
11.30 Nasza rosyjska ulica
12.00 Litwin w sercu domowe ożywają
13.30 Odbicia
14.00 Koncert
15.30 „Drogi Boga są nieznane”
16.00 Pociągnięcia za portret państwa. Rimantas Dichavičius.
16.30 Euromaxx
17.00 Granice historii
18.00 Legendy
18.45 Przypomnijmy
19.00 „Jak to zbudowano?” film dok.
19.45 Euromaxx
20.00 Oto kino
20.30 Panorama
21.00 „Chłopiec z niebios” dramat
23.00 Lekka atletyka

6.00 Filmy anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „Świat zwierząt”
9.30 „Zrób sam”
10.00 „Czary Kotryny”
10.30 „Przepis na udany weekend”
11.00 „Wspaniałe afrykańskie parki narodowe” film dok.
12.00 „Opowieści o krokodylu i hipopotamie” film dok.
13.10 „Brzdąc w opałach” komedia
15.15 „Był sobie chłopiec” komedia
17.20 „Nautilius” dramat
18.30 „Wiadomości TV3”

19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „GOAL’as”
19.45 Światowe mistrzostwa piłki nożnej
22.30 „Wielka Dziesiątka”
23.00 Światowe mistrzostwa piłki nożnej

6.00 S. „Akumulatory”
7.00 „Szalone przygody na łonie natury z Bearem Grylsem”
8.00 „Realna mistyka”
9.00 „Policja 24/7”
10.00 „Orły lombardu”
11.00 S. „Wyścig dookoła świata”
12.10 S. „Akumulatory”
13.00 „Szalone przygody na łonie natury z Bearem Grylsem”
14.05 „Katastrofy widziane z kosmosu” film dok.
15.05 „Będziemy zarabiać pieniądze”
16.00 „Tajemniczy chłopak”
17.00 S. „Akademia Policyjna”
18.00 S. „Kierowcy ciężarówek”
19.00 S. „Policja wodna”
21.00 „Mroczny Rycerz” thriller
00.00 „Druga poprawka” dramat

Irytas.tv

06.00 „Nieodkryta Rosja” film dok.
08.00 „Ameryka – wielka podróż”
09.00 „Oswajanie najnowszych technologii”
09.30 Chcę pracować
10.00 Cel podróży
10.30 „Pierwszy raz”
11.00 „Paulius i Saulius” film dok.
11.30 Anatomia mieszkania
12.00 Dziś bierze
13.00 S. „Stary”
16.00 Wiadomości
16.28 Pogoda

16.30 „Rozmowy nad morzem”
17.00 „Sad i ogród” film dok.
17.30 „Lato na wzgórzu”
18.00 Wiadomości
18.28 Pogoda
18.30 Wszystko jest mierzone
19.00 „Kultowe seriale telewizyjne. Dzieci w serialach telewizyjnych”
20.00 Wiadomości
20.30 Pytanko
22.30 Wiadomości
23.00 S. „Nieodkryta Rosja”

6.05 „Inny świat. Pakistan”
7.15 „Poważne klęski żywiołowe”
9.30 „Przewodnik budowlany”
10.00 „Autopilot”
10.30 „Gaz do dechy”
11.00 „Wielka Dziesiątka”
11.30 „GOAL’as”
11.45 Światowe mistrzostwa piłki nożnej
13.55 Formula 1
15.00 „W drodze z Normanem Reedem”
16.00 „Magazynewe wojny”
18.30 „Gwiazdy lombardu”
19.00 Podsumowanie Mistrzostw Świata
19.30 „Wyspy Dziewicze. Hiszpania”
21.00 „TV3 wiadomości”
21.50 „TV3 sport”
21.55 „TV3 pogoda”
22.00 „Zaginione złoto Azteków”
23.00 „Sztuka zrywania” dramat

6.00 „Łapacz snów”
6.40 S. dok. „Świat ogrodników”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Uczeń Molphara”

10.00 S. „Adim Farah”
11.00 S. „Mistrzowie zbrodni”
13.10 S. „Don Matteo”
15.30 S. „Wspomniały wiek”
17.45 S. „Pacyfikzny przestępca”
19.50 S. „Panda”
21.00 S. „Sommerdahl”
22.55 S. „Sherwood”
01.25 „Lepiej późno niż później” komedia

06.50 „Słownik polsko@polski”
07.20 „Balans bieli”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.40 „Rok w ogrodzie”
09.05 „Rok w ogrodzie Extra”
09.20 „Pełnosprawni”
09.50 S. „Ranczo”
10.45 S. „Komisarz Alex”
11.40 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 S. dok. „Natura w Jedyńce”
13.35 „Hondo” komedia
15.50 Okrasa łamie przepisy
16.20 „Rozmowy na medal”
17.00 S. „Dzie-dzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.25 „Rolnik szuka żony”
19.35 „Mundial”
20.50 Program informacyjny
21.00 „Mundial”
22.30 „Deyna. Geniusz do zatra-cenia” film dok.
23.35 „Mundial 2026”

07.05 „XVII Konkurs Chopinowski – naj-lepsze wykonania poloneza, mazurków, sonaty”

08.00 „Tamte lata, tamte dni”
09.05 „Od ucha do ucha”
09.45 „Wakacje z Madonną” film obycz.
10.40 S. „Anielskie śniadanie”
11.40 S. dok. „Dokument w podróży”
12.40 „Światła wielkiego miasta” komedia
14.10 „Parasolki” film anim.
14.35 S. „Serialowa nostalgia – Noce i dnie”
15.45 „Spotkanie sztuk – sztuka spotkania. Malta Festival 2026”
16.20 „Pustelnia parmeńska” dramat
19.15 „Open’er Festival 2026 – Addison Rae”
20.15 „Kolekcja”
20.25 „Niedziela Barabasa” film fab.
21.00 „Open’er Festival 2026 – Teddy Swims”
22.25 „Whiplash” film fab.
00.20 „Zagubiona autostrada” film fab.

07.00 „Dziennik Regionów”
07.20 „Niezwykle miejsca”
07.30 „Kulturalni”
08.15 Turystyczna Jazda
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.35 „Podróże z historią”
13.05 S. „Gruby”
13.25 S. „Panna z mokrą głową”
14.15 „UNESCO: Skarby Polski”
14.45 S. „Echo serca”
15.35 S. „Na sygnale”
16.35 „Okrasa łamie przepisy”
17.05 „Życie lasu” film dok.
18.05 S. „Ja wam pokażę!”

18.55 „Teleexpress”
19.20 S. „Wojna domowa”
21.10 World News Flash
21.40 S. „Zatoka szpiegów”
22.30 „Figurant” film fab.
23.30 Koncert

07.30 „Był taki dzień”
07.33 „Sprawdzamy”
07.45 „Przyrod-nik na tropie”
09.00 „Polska z bocznej drogi”
09.20 „Historia kuchni polskiej”
10.00 „Flesz historii”
10.20 S. „Przyłbice i kaptury”
11.15 „Na bitewnym szlaku”
11.40 „Podziemne Włochy”
12.40 „Rzecz Polska”
12.50 „Wszystkie kolory świata”
13.45 „W ko-tle historii”
14.10 „Krainy cudów natury”
15.00 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
15.10 „Ex Libris”
15.30 „Wielka droga” film fab.
17.00 „Polskie 100 lat”
17.25 „Flesz historii”
17.45 „Tajemnice kultowych seriali”
18.30 S. „Blisko, coraz bliżej”
19.40 „Na bitewnym szlaku”
20.05 „Początki amerykańskiej niepodległości”
20.50 „Głos nadziei”
21.45 „Koło historii”
22.15 „Polska i świat z historią w tle”
22.30 „Zmowa” film fab.
00.05 „Polowanie na ómy” dramat
00.00 Mała Nellie

od Świętego Boga
00:30 Regał
01:00 Słowo życia
01:05 Świat w obrazach
01:10 Informacje dnia
01:30 Łączy Nas Historia
01:55 Poczet Wielkich Polaków
02:00 Anioł Pański
02:05 Ma się rozumieć
02:15 Westerplatte Młodych
02:55 Święty na każdy dzień
03:00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
03:30 Historie Starożytności
03:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04:00 Informacje dnia
04:20 Różaniec
04:50 Śladami historii
05:00 Apel Jasnogórski
05:20 Informacje dnia
05:40 Polski Punkt Widzenia
06:00 Natura Obiektywnie
06:25 Wykłady z kongresu
06:55 Muzyczne chwile
07:10 Życie lasu. Ptaki
07:55 Jeden Kościół, wielu świętych
08:25 Sól ziemi
08:55 Poczet Wielkich Polaków
09:00 Informacje dnia
09:15 Westerplatte Młodych
10:00 Czarny sufit
11:00 Informacje dnia
11:15 Retrospekcja
11:20 Muzyczne chwile
11:30 Wizyta duszpasterska Ojca Świętego na Lampedusie
13:00 Anioł Pański
13:03 Informacje dnia
13:20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
13:50 Natura Obiektywnie
14:20 Ocalić od zapomnienia
14:30 Msza świę-

ta z Jasnej Góry
15:20 Muzyczne chwile
15:30 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
15:35 Słowo życia
15:40 Święty na każdy dzień
15:45 Jak wygrać małżeństwo?
16:00 Dzielną niewiastę
16:15 Mateczniki Polskość
16:30 Wierzę w Boga
17:00 Informacje dnia
17:10 Historia PL
18:00 Wybierz więc życie
18:30 Przełom bariery
18:55 Poczet Wielkich Polaków
19:00 Anioł Pański
19:05 Informacje dnia
19:15 W naszej Rodzinie
20:25 Święty na każdy dzień
20:30 Manna z Nieba
20:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
21:00 Informacje dnia
21:20 Różaniec
21:50 Śladami historii
22:00 Apel Jasnogórski
22:20 Informacje dnia
22:40 Polski Punkt Widzenia
23:00 Warto być ojcem
23:15 Głos serca

7.00 „Jak to jest zrobione?”
9.00 „Europejscy kierowcy ciężarówek”
10.00 „Najlepszy garaż”
12.00 „Warsztat naprawczy”
14.00 „Autostrada A2”
16.00 „Program o przetrwaniu”
18.00 „Alaska”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
21.00 „Miłośnicy małych domów”
23.00 „Nadzy i przestraszeni”

06.30 „Info Wilno”
06.50 „Kultowe rozmowy”
07.15 „Historia jednego obrazu”
07.25 „Zaczarowany świat...”
07.40 „Detektyw Literka”
07.50 „Rozmowy na dwie głowy”
08.00 „Wileńska Podcastownia”
08.50 „W 80 dni dookoła Wileńszczyzny”
09.15 „Przystań nad Biblią”
09.25 „Kulturalni”
10.10 „Litwa nieoczywista”
10.25 „Detektyw Literka”
10.40 „Rozmowy na dwie głowy”
10.45 „Zaczarowany świat...”
11.00 „Studio Raban”
11.25 S. „Sonda 2”
11.50 „Poland”
12.15 S. „Plebania”
12.55 „Jesteśmy stąd”
13.05 S. dok. „Perły Bałtyku”
13.25 „Kulinarne wędrówki z J. Kleser”
13.50 „Słowo na niedzielę”
14.00 Transmisja Mszy Świętej
15.15 „Balans bieli”
15.45 „Notacje”
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 „To jest grane”
16.45 S. „Za raz wracam”
17.35 „Anna Dymna – spotkajmy się”
18.00 „Szansa na sukces”
18.55 „W 80 dni dookoła Wileńszczyzny”
19.20 „Tygodnik Moralnego Niepokoju”
19.45 „Litwa nieoczywista”
20.00 „Tamte lata, tamte dni”
20.30 „Notatki”
20.55 „Całkiem niezła historia”
21.10 „Program

informacyjny”
21.40 S. „U Pana Boga w Królowym Moście”
22.25 „Wileńska Podcastownia”
23.15 „Lato z Radiem i TVP”
00.10 „Lato z Radiem i TVP”
01.00 S. dok. „Himilbach – prawdy, bujdy...”
01.55 „Program informacyjny”

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Inteligencja niesztuczna”
6.30 „Litwin w sercu”
7.30 „Dziennik Riddicka”
8.00 „Myśli niedzielne”
8.30 „Życ na wsi jest dobrze”
9.00 „Kalendarz ogrodnika”
9.30 „Notatki przyrodnika”
10.00 „Encyklopedia Gustavo”
10.30 „Litewskie dzieci milenijne”
11.30 S. dok. „Śmiertelne 60”
12.00 S. dok. „Planeta Ziemia”
12.50 Film dok.
13.45 S. „Klub Morderstw Marlow”
15.30 Wiadomości
15.45 Euromaxx
16.00 Detektywi historii
17.00 Świat oczami Litwinów
18.00 Historie ścienne
18.30 Wiadomości
19.00 Litewski Festiwal Pieśni Szkolnej
21.00 S. „Sisi”
22.55 „Para na życie” dramat
24.00 „Tańcząc w ciemnościach” dramat

6.00 „LEGO Masters”
6.55 S. anim.
9.00 „Obcy na poddaszu” komedia
10.35 „Agent z

przypadku” komedia
12.15 „Szkola moich koszmarów” komedia
13.55 „Wielki Biay Ninja” komedia
15.35 „Jack i Jill” komedia
17.20 „Teletoto”
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „SpiderMan: Daleko od domu” film fab.
22.00 „Legion Samobójców” komedia
00.45 „Barbarian” thriller

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 „Jeśli nie grzyby”
6.30 „Kalendarz ogrodnika”
7.00 „Młodszy brat”
7.30 „Teraz tutaj?!”
8.00 S. „Simon”
8.05 S. anim. „Smerfy”
8.40 S. anim. „Bluey”
9.00 Granice języka.
9.30 „Droga”
10.00 „7 dni Kowna”
10.30 „Wiara i życie”
11.00 Inteligencja niesztuczna
11.30 Menora
12.00 Myśli na święta
12.30 „Zapłata” film fab.
13.30 „Gęsiareczka” film fab.
14.30 „Siedem minut po północy” dramat
16.30 Ja jestem
16.45 „Z otwartym spojrzeniem”
17.10 Raida
17.30 Mistrzostwa Europy Juniorek (U18) w piłce siatkowej
19.30 „Waldemar Chomičius. Koszykówka jest dla mnie wszystkim” film dok.
20.30 Panorama
21.00 FIBA Światowe igrzyska koszykówki
23.25 S. „Poirot Agathy Christie”
01.10 „Para na życie” dramat

6.00 Filmy anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „La Maistas. Italia”
10.00 „Świat według kobiet”
11.00 „Zagłada marzenia”
12.00 „Wspaniałe afrykańskie parki narodowe” film dok.
13.00 „Opowieści o krokodylu i hipopotamie” film dok.
14.00 „Galapagos: Krańce świata” film dok.
15.00 „Teściów się nie wybiera”
16.00 „Gazas dugnas: Show”
17.30 „Vytaro ferma”
18.30 „Wiadomości TV3”
19.20 „Sport TV3”
19.27 „Pogoda TV3”
19.30 „Jestem żywy” komedia
22.00 Światowe mistrzostwa piłki nożnej
22.30 „GOAL’as”
22.45 Światowe mistrzostwa piłki nożnej

6.00 S. „Akumulatory”
7.00 „Szalone przygody na łonie natury z Bearem Gryllem”
8.00 S. „Ale numer!”
8.30 „Róg Tura”
9.00 „Policja 24/7”
10.00 „Orły lombardu”
10.50 „Wyścig dookoła świata”
12.20 S. „Akumulatory”
14.10 „Katastrofy widziane z kosmosu” film dok.
15.15 „Będziemy zarabiać pieniądze”
16.30 „Tajemniczy chłopak”
17.30 S. „Akademia Policyjna”
18.30 TOPLYGA Mistrzostwa piłki nożnej „Šiauliai” – „Žalgiris”
21.00 „Klub zabójców” thriller
23.15 „Rycerz ciemności” thriller

06.00 S. „Nieodkryta Rosja”
08.00 Podcast wojskowy
09.00 Dziś bierze
10.00 Wszystko jest mierzone
10.30 Sad i ogród
11.00 Kod zdrowia
12.00 „Liga talentów muzycznych”
13.00 S. „Stary”
16.00 Wiadomości
16.28 Pogoda
16.30 24/7
17.30 Anatomia mieszkania
18.00 Wiadomości
18.28 Pogoda
18.30 W świecie koszykówki
19.00 Godzina TV wolność
20.00 Wiadomości
20.28 Pogoda
20.30 Godzina z Walatką
21.30 24/7
22.30 Wiadomości
23.00 S. „Nieodkryta Rosja”

6.05 „Inny świat. Pakistan”
7.00 Gra „galvOK”
9.30 „Haczyk na jednym końcu”
10.00 „Egaz do dechy”
10.30 „Wielka Dziesiątka”
11.30 „GOAL’as”
11.45 Światowe mistrzostwa piłki nożnej
14.00 „Trudniej już być nie może”
15.00 „W drodze z Normanem Reedem”
16.00 „Wojny magazynowe”
18.00 Światowe mistrzostwa piłki nożnej
18.30 „Pod pokładem”
19.30 „Hrabia Monte Christo” film fab.
21.00 „TV3 wiadomości”
21.50 „TV3 sport”
21.55 „TV3 pogoda”
22.00 „Formuła 1”
00.30 „Ostateczna rozgrywka” dramat

6.00 „Łapacz snów”
6.40 „Świat ogrodników”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Uczeń Molphara”
10.00 S. „Adim Farah”
11.00 S. „Mistrzowie zbrodni”
13.00 Pozdrowienia
15.30 „Wspaniały wiek”
17.45 S. „Pacyficzny przestępca”
19.40 S. „Krok do nieba”
21.00 „Tajemnice Brokenwood”
22.55 „Anatomia strachu” komedia
00.45 „Sommerdahl”

06.25 „Sprawa dla reportera”
07.20 „Słownik polsko@polski”
07.50 „Słowo na niedzielę”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach”
09.00 „Tydzień”
09.50 S. „Stawka większa niż życie”
12.00 S. „Ojciec Mateusz”
12.55 Między ziemią a niebem
13.00 Anioła Pański
13.15 Między ziemią a niebem
13.45 „Portret Kapłana”
14.10 „Planeta Ziemia”
14.55 „Słowiński Park Narodowy” film dok.
15.25 S. „Dom”
17.00 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.35 „Żona dla Polaka”
19.25 „Przed ekranem”
19.40 „Jaka to melodia?”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Prokurator”
22.20 „Mundial”
00.30 „Morderstwa w Chartres” film fab.

07.20 „Piosenki z filmoteki”
08.10 „Rozmowy (nie)wygodne”
08.45 „Od ucha do ucha”
09.00 „Liturgie i nabożeństwa 2026”
10.05 „Przystań nad Biblią”
10.25 „Serce muzyki”
10.55 S. dok. „Dokument w podróży”
11.50 „Spotkanie sztuk – sztuka spotkania. Malta Festival 2026”
12.10 „Od ucha do ucha”
12.35 S. „Anielskie śniadanie”
13.35 „Opole – koncertowe wspomnienia”
13.50 „Opole na bis”
15.00 „Chiński syndrom” film fab.
17.10 S. „Serialowa nostalgia – Noce i dnie”
18.15 „Niedziela z... Agatą Kuleszą”
19.10 „Porwać się na życie”
20.20 „Kantor i Jarema. Powrót do Wenecji”
21.00 „Reguła milczenia” dramat
23.10 „Kulturalni”
00.05 „Więcej niż fikcja – Wygodniałe dusze w wielkim mieście. Legenda „Nocnego kowboja” film dok.

07.00 „Dziennik Regionów”
07.20 „Niezwyczajne miejsca”
07.30 „Rodzinka.pl”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.25 „Makłowicz w podróży”
12.55 „Między ziemią a niebem”
13.00 Anioł Pański
13.15 „Między ziemią a niebem”
13.50 Słowo na niedzielę

14.00 Transmisja Mszy Świętej
15.20 S. „Janosik”
17.00 „Niedziela z...”
17.45 „63. KFPP w Opolu”
18.05 S. „Ja wam pokażę!”
18.55 Teleexpress
19.15 „Kabaretomaniacy”
20.10 63. KFPP w Opolu
21.10 Program informacyjny
21.50 S. „Komisarz Alex”
22.40 Lato z Radiem i Telewizją Polską
00.40 „N jak Neo Nówka”

07.15 „Był taki dzień”
07.20 „Sprawdzamy”
07.35 „Podróż z historią”
08.05 „Podróż z historią”
08.35 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
09.00 „Liturgia grekokatolicka z Archikatedry w Przemyślu”
09.55 „Niezwyczajne historie z pocztówek”
10.10 S. „Przyłbice i kaptury”
11.10 „Pułkownik Dowgird powraca”
11.25 „Historia kuchni polskiej”
12.05 „Rzecz Polska”
12.15 „Jacek Cygan. Życie jest sztuką”
13.15 „Wszystkie kolory świata”
14.10 „Polacy w kosmosie”
14.35 „Góry Europy”
15.30 „Zmowa” dramat
17.00 „Ex Libris”
17.20 „Prasa donosi”
17.30 „Mała Polska w Indiach”
18.20 „Flesz historii”
18.40 S. „Blisko, coraz bliżej”
19.55 „Piosenką przez historię”
20.05 „Nieznana wojna na Północy”
21.00 „Tak bardzo bali się legendy o nim”

21.35 „Wojna światów”
23.00 „Polana pośród brzeziny” dramat
00.25 „Wielka droga” film fab.

00.00 Odpowiedzialni za Kościół
00.30 Pędzelkiem z ogona wiewiórki pisane
01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Przełamyjąc bariery
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Święty na każdy dzień
02.15 W naszej Rodzinie
03.20 Muzyczne chwile
03.30 Manna z Nieba
03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Śladami historii
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Polski Punkt Widzenia
05.40 Odpowiedzialni za Kościół
06.05 Korzenie
07.00 Jestem mamą
07.15 Mocni w Wierze
07.40 Muzyczne chwile
07.50 Regał
08.15 Ojcostwo polecam
08.45 Ocalić od zapomnienia
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Słowo życia
09.05 Polski Punkt Widzenia
09.25 Święty na każdy dzień
09.30 Ojcowie Niepodległości
10.00 Prymas Stefan Wyszyński
10.10 Spotkanie z Magdaleną Buczek
10.15 Manna z Nieba
10.25 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
10.30 Msza świę-

ta z Jasnej Góry
11.30 Siostry na posterunku
12.00 Głos serca
12.45 Sursum Corda W Górę Serca!
13.00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Leonem XIV
13.15 Papież Polak do Rodaków
14.00 Teraz i w godzinę śmierci
15.50 Muzyczne chwile
16.00 Wieś to też Polska
17.00 Informacje dnia
17.10 Koncert życzeń
17.50 Mateczniki Polskości
18.00 Natura et Homo
18.30 Sól ziemi
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Polonijna Pielgrzymka Rodziny Radia Maryja do Amerykańskiej Częstochowy
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Od Lutra do Marksa Historia Kościoła
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Retrospekcja
22.45 Stan Bezpieczeństwa Państwa
22.55 Święty na każdy dzień
23.00 Mocni Jego mocą
23.30 Muzyczne chwile
23.45 Jak wygrać małżeństwo?

7.00 „Jak to jest zrobione?”
9.00 „Mistrzowie samochodów”
11.00 „Łowcy staroci”
15.00 „Męskie zajęcia”
18.00 „Niebezpieczne budowy”
19.00 „Miłośnicy małych domów”
20.00 „Program o przetrwaniu”
21.00 „Ważne wydarzenia”
23.00 „Akta NASA”

TVP
WILNO

06.30 „Wileńska Podcastownia”
07.20 „Jesteśmy stąd”
07.25 „HULAHOO – I AM HAPPY”
07.35 „Bolek i Lolek – Dwaj rycerze”
07.45 „Kocie kalamburki”
07.50 „Na wszelki WYPADEK!”
08.15 „Makłowicz w podróży”
08.40 „Korona Gór Polski”
09.05 „Dobre historie”
09.30 „Wynalazki na medal”
09.45 „Wileńska Podcastownia”
10.35 „Notacje”
10.45 „Gra słów. Krzyżówka”
11.10 „Słownik polsko@polski”
11.35 „Detektyw Literka”
11.50 „HULAHOO – I AM HAPPY”
12.00 „Bolek i Lolek – Dwaj rycerze”
12.10 „Zaginione – odnalezione”
12.25 S. „Siostry”
13.10 „Odnaleźć Zaginione”
13.35 „Kulturalni”
14.15 „Jacek Cygan. Życie jest sztuką”
15.15 „W 80 dni dookoła Wileńszczyzny”
15.40 „Stacja Innowacja”
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.40 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Kocie kalamburki”
17.15 „Z Historią na Ty”
17.30 Koncert „Świat w obłokach”
19.25 „Studio Wilno”
20.00 „Wileńska Podcastownia”
21.10 „Program informacyjny”
21.40 S. „Warto kochać”
22.20 „Zapomnia-

ni, odzyskani”
22.28 S. „M jak miłość”
23.10 „Odnaleźć Zaginione”
23.35 „Studio Wilno”
00.10 „Wileńska Podcastownia”
01.00 „Jacek Cygan. Życie jest sztuką”

LRT | TV

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02, 6.40, 7.07, 3.37, 8.07, 8.40 „Dzień dobry Litwo”
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 „Wiadomości”
7.00 „Słynne nieznanne kobiety” film dok.
8.00 Program wyjazdów edukacyjnych
9.00 Przyjazna Litwa
10.00 Ceremonia wręczenia nagród państwowych
11.30 Moja Litwa
12.00 Ceremonia podniesienia flagi państwowej
13.00 Dzień Państwowości. Msza święta w Bazylice Archikatedralnej św. Stanisława Biskupa i św. Władysława w Wilnie
14.15 „Lot przez Atlantyk” dramat
16.00 Pociągnięcia pędzla tworzące portret państwa
17.30 S. „Zgadnij i odgadnij”
18.00 „Kto i dlaczego?”
18.30 Litewski Festiwal Pieśni Szkolnej
21.30 „Pyszny” komedia
23.20 „Waldemar Chomičius. Koszykówka jest dla mnie wszystkim” film dok.
00.15 S. „Doc Martin”

6.30 S. anim. „Tom i Jerry”
9.50 „Dennis znów

rozrabia” komedia
11.25 „Kopciuszek” film fab.
13.40 „Green Hornet” fil fab.
16.00 „Kupiliśmy zoo” film fab.
18.30 Wiadomości
19.20 „Sport”
19.27 „Pogoda”
19.30 „Mężczyzna imieniem Otto” dramat
21.55 „Whitney Houston: I Wanna Dance with Somebody” dramat
00.50 „To tylko seks” komedia

LRT | PLUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.02 Gen ciekawości
6.30 7 dni w Kownie
7.00 „Poranne dźwięki”
9.00 „1410. Nieznany Grunwald staje się znany” film dok.
10.20 „Wiosłowa przeprawa przez Atlantyk” film dok.
12.00 Koncert
13.30 Spacery
14.00 Zgaduj i zgaduj
14.30 Koncert życzeń
16.00 Odblaski
16.30 Kuchnia Beaty
17.30 Mistrzostwa Europy Juniorek w Piłce Siatkowej (U18)
19.30 S. dok. „Nieokiełzany Kirk Douglas”
20.30 Panorama
21.00 „Temat dnia
21.30 „Ostatni poganie Europy” dramat
22.40 „AC/DC. Forever Young” film dok.
23.40 Gen ciekawości
00.05 S. „Dziśka Dolina”

06.00 „Alfa i Omega” film anim.
07.40 „Dzień dziecka” komedia famil.
09.45 „Penelopa”

komedia fant.
12.00 „Narzeczona dla księcia” film przyg.
14.00 „Król Ralph” komedia
16.00 „Emma” film obycz.
18.30 „Wiadomości TV”
19.20 „Sport”
19.30 „Pogoda”
19.35 „Święto hymnu” (na żywo)
21.30 „GOAL’as”
21.45 MŚ w piłce nożnej – 1/8 finału (na żywo)
00.00 „Drift: Wspólnicy zbrodni”

6.15 „Będziemy zarabiać pieniądze”
7.30 „Realna mistyka”
8.30 S. „Hudson & Rex”
9.30 S. „Tajemniczy chłopak”
11.30 S. „Truckerzy”
12.30 „Szalone wakacje na kółkach” komedia
14.30 „Gliniarze i Robbersowie” komedia
16.20 „Nie jesteśmy aniołami” komedia
18.30 TOPLYGA. Mistrzostwa piłki nożnej
21.00 „Trzynastu” dramat
23.35 „Klub zabójców” thriller

lrytas.tv

05.00 „Rozmowy nad morzem”
05.30 „Udowodnienie najnowszych technologii”
06.00 Wszystko jest mierzone
06.30 24/7
7.30 Godzina z Valatką.
08.30 S. „Drogi partyzanckie”
9.30 Wspominając Vladasa Garastasa
10.30 Anatomia mieszkania

11.00 Chcę pracować
11.30 „Rozmowy nad morzem”
12.30 „Paulius ir Saulius” film dok.
13.00 „Herkus Mantas” dramat
16.00 Reporter
16.28 Pogoda
16.30 Koncert
17.30 Sad i ogród
18.00 Reporter
18.28 Pogoda
18.30 Koncert
19.30 „Lato na wzgórzu”
20.00 Reporter
20.18 Pogoda
20.30 Koncert
22.30 Reporter
23.00 Koncert
00.00 „Nowoczesne Wilno”

06.00 „Samotny”
09.00 S. „Chicago Fire”
10.00 „GOAL’as”
10.15 MŚ w piłce nożnej
12.30 „Czary Katarzyny” program kulin.
13.00 „Inny świat: Pakistan” film dok.
15.00 „Samotny”
17.00 S. „Chicago Fire”
18.00 S. „Alarm dla Cobra 11”
19.00 „Skazani” dramat
19.30 „MŚ w piłce nożnej – przegląd”
20.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
21.00 „John Wick 4” film fab.
00.20 „Wieczny purge” thriller

6.00 S. „Kakao”
7.00 S. „Zatręci w miłości”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Pravie żonaty”
10.00 S. „List pożegnany”

11.00 S. „Mistrzowie zbrodni”
12.00 S. „Tajemnice Majorki”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. Wydział Osób Zaginionych”
15.00 S. „Anupamaa”
15.35 „Man-gal Lakshmi”
16.30 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Prawdziwe gospodynie domowe z Beverly Hills”
19.00 S. „Tajemnice Majorki”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „Cassandre”
22.55 S. „Wydział Osób Zaginionych”
23.55 „Tajemnice Brokenwood”

06.50 S. „Akcja 38”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Studio Raban”
09.00 „Serwis Info”
09.15 S. „Janosik”
10.15 S. „Ranczo”
11.10 S. „Komisarz Alex”
12.05 S. „Ojciec Mateusz”
13.00 Serwis Info
13.10 „Agrobiznes”
13.40 Rok w ogrodzie Extra
14.00 „Planeta Ziemia”
15.00 S. „Złoty chłopak”
16.00 „Serwis Info”
16.25 „Gra słów. Krzyżówka”
17.00 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.25 „Jaka to melodia?”
19.05 „Reporterzy”
19.25 S. „Akcja 38”
20.30 „Program informacyjny”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 Mundial
00.35 „Przy planety” film dok.

07.05 „Afish kulturny ekstra”
07.10 „Reminiscencje z Opola”
07.50 „Tamte lata, tamte dni”
08.30 S. „Pan wzywał, Milordzie?”
09.35 „Od ucha do ucha”
10.00 S. „Z widokiem na trzepak – Siedem życzeń”
11.00 „Czarna suknia” film fab.
12.00 „Mary Quant. Królowa brytyjskiej mody” film dok.
13.40 S. „Angielskie śniadanie”
14.40 „Pustelnia parmeńska” dramat
18.25 S. „Z widokiem na trzepak – Stawiam na Tolka Banana”
19.10 S. dok. „Dźwięk Nowego Jorku”
19.55 S. „Rawhide”
21.00 „Thelma i Louise” dramat
23.20 „Reguła milczenia” dramat
01.30 „Sibelius. Siedem symfonii – Szósta symfonia”

07.00 „Dziennik Regionów”
07.20 „Dlaczego krowa...”
07.30 „To, co najważniejsze”
07.55 „Jak smakuje Polska?”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.30 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
12.50 Przepis dnia
13.00 „Myśliciele”
13.10 S. „Blondynka”
14.50 „Pięknie przyprawiONA”
15.10 Kulturalni
16.00 Słowo daję!
16.10 „Kiedyś to było...”
16.40 „62. KFPP w Opolu”
17.00 S. „Za-

raz wracam”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Gra słów. Krzyżówka”
18.30 „Teleexpress”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Słownik polsko@polski”
19.45 „Od buczyny do torfowisk. Cisowsko Orłowski Park Krajobrazowy”
20.15 „Lasko-wik&Malicki”
21.10 Program informacyjny
21.50 S. „Czas honoru”
22.45 S. „Królowa Bona”
23.45 „To jest grane”
00.15 Dziennik Regionów

07.15 „Był taki dzień”
07.20 „Słownik polsko@polski”
07.45 „Było, nie minęło”
09.15 „Ex Libris”
09.40 S. „Czterdziestolatek”
10.25 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
10.35 „Polacy w kosmosie”
11.00 „Ostatni Mazurzy”
11.50 „Arsenał. Magazyn militarno-historyczny”
12.15 „Myśliciele – sylwetki polskie”
12.20 „Krainy cudów natury”
13.10 „Na Tropach Historii”
13.25 „Początki amerykańskiej niepodległości”
14.10 „Duchy zamków polskich”
14.45 „Flesz historii”
15.05 S. „Królowie”
15.30 S. „Czterdziestolatek”
16.30 „Piosenką przez historię”
16.40 „Sensacje XX wieku”

18.40 S. „Czas honoru – Powstanie”
19.25 „Zapora. Energia dla Niepodległej”
20.05 „Historia Polski”
21.10 S. „Oficer”
22.05 „Droga do Ostrej Bramy”
22.40 „Pan Kleks – Wojna i miłość. Bajka dokumentalna”
23.35 „Był taki dzień”
23.38 „Nieznana wojna na Północy”
00.30 „Sensacje XX wieku”

01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Sól ziemi
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Polonijna Pielgrzymka Rodziny Radia Maryja do Amerykańskiej Częstochowy
04.00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Leonem XIV
04.20 Różaniec
04.50 Od Lutra do Marksa. Historia Kościoła
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Tam, gdzie Bóg płacze
06.10 Sanktuaria polskie
06.30 Odpowiedzialni za Kościół
07.00 Teraz i w godzinę śmierci
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Wieś to też Polska
10.15 Słowo życia
10.20 Mateczniki Polskości
10.30 Baśniowy teatr lalek
10.55 Święty na

każdy dzień
11.00 Informacje dnia
11.15 Dar Wiary
12.20 Stan Bezpieczeństwa Państwa
12.30 Warto być ojcem
12.45 Muzyczne chwile
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Kraina Sanu
14.05 Leśni zapylacze
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Powołani
16.00 Wygrana
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Sanktuaria polskie
17.30 Porady Medyczne Bonifratrów
18.00 Świadkowie
18.30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Śladami historii
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
23.30 Starowiejski Profesor Józef Bielawski

7.00 „Mistrzowie samochodów”
9.00 „Jak to działa?”
10.30 „Aukcje zagubionego bagażu”
12.00 „Łowcy staroci”
17.30 „Aukcje zagubionego bagażu”
18.00 „Inny garaż”
19.00 „Jak to jest zrobione?”
21.00 „Program o przetrwaniu”
23.00 „Zapomniane i porzucone”

Szybko chodzisz? Psycholodzy wyjaśniają przyczyny

Powszechnie wiadomo, że rozmaite przyzwyczajenia i reakcje mogą ukazywać konkretne aspekty naszej osobowości. Dotyczy to również prędkości, z jaką przemieszczamy się po miejskich chodnikach. Według psychologów jest to element tzw. mowy ciała.

Nie jest przypadkiem, że niektórzy z nas narzucają bardzo szybkie tempo, nawet gdy nigdzie się im nie spieszy. Hiszpańska ekspertka Leticia Martín Enjuto twierdzi, że szybki chód bez jawnej przyczyny to coś więcej niż tylko zwyczaj. Jej zdaniem za tak prędkimi ruchami ukrywa się często brak cierpliwości, ogromna siła witalna lub głęboka potrzeba działania. Fot. Pixabay

Rekordowo długi język psa z Oklahomy

Księga rekordów Guinnessa ma nowego mistrza w kategorii... najdłuższego języka wśród psów. Jest nim Ozzy z Oklahomy, mieszaniec doga z Bordeaux i bulmastifa. Właścicielka Angela Pick opisuje go jako wiecznie uśmiechniętego psiaka, który ma zwyczaj skakania niczym kangur. Niedawno Ozzy stał się znany szerszemu gronu – został rekordzistą w kategorii najdłuższego języka u psów mierzącego 19,89 centymetra. Właścicielka długo nie zdawała sobie sprawy z tego, że jej pies może być rekordzistą. Zasugerowali jej to weterynarze podczas rutynowego przycinania pazurów. Lekarze dokładnie zmierzili język, a Angela Pick wysłała zgłoszenie do księgi rekordów Guinnessa. Okazało się, że Ozzy ma język dłuższy od poprzedniego rekordzisty, Rocky'ego z Bloomington w Illinois, aż o ponad siedem centymetrów. Nie mogą mu dorównać także posiadacze najdłuższych języków wśród ludzi: Chanel Tapper (9,75 cm) i Nick Stoeberl (10,1 cm).

Zakazano reklamy niezdrowej żywności

Reklamy tak zwanego „junk food”, czyli śmieciowego jedzenia, w Wielkiej Brytanii nie będą wyświetlane w telewizji przed godziną 21. Brytyjski rząd rozprawia się w ten sposób z problemem otyłości wśród dzieci. Zgodnie z przepisami, 13 kategorii produktów nie może być już promowanych przed godz. 21 w telewizji oraz w żadnym momencie doby w internecie. Zakazane wytwory mają wysoką zawartość tłuszczu, cukru i soli. Zgodnie z przepisami ograniczeniom podlegają również reklamy produktów często postrzeganych jako zdrowe, jak „wszelkiego rodzaju kanapki”, prele i płatki śniadaniowe, w tym owsiane i musli. Fot. Pixabay

Fotomigawka

■ Truskawkowy księżyc nad Wilnem Fot. Orestas Gurevičius, ELTA